

భూభారం

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జెన్న పట్టణము 1918 సం॥ ఆగస్టునెల 10 వ తేది శుక్రవారము

No 112

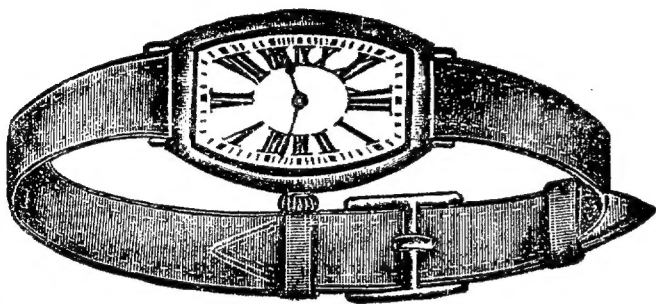
సంపుటము. 71

కాళయ క్తి నామ సంవత్సర శ్రావణమాస శుద్ధ చవితి ర.

సంచిక 112

ఒక నిమిష మాలస్యమైనను !

ఒక గంట ఆలస్యమైనట్లే !



ఎలక్ట్రా వాచీలు

క్షణమైన తేడాలేక పని చేయును. ఏ దేశమందున్నను ఏ సలమందు యుంచినను సరిఅయిన గంటలను తెలుపును. భూసైన్య ములకును, నావికాదళమునకు,

(1049)

వ్యాయామక్రీడాపరులకును అనుకూలించును.

గడియారములు పెక్కు రకములు మావద్ద గలవు. సమృద్ధిమైనవి. చాల స్వల్పధరలు. సాగునైనట్టియు, అందమైనట్టిన్ని సరియైనకాలమును చూపునట్టిన్ని గడియారములను సప్లయి చేయగలవారము. జేబులో వేసికొనుటకును, మోటారుబండ్లకును, పేటకును, ప్రయాణమున కుపయోగించు గడియారములు కలవు. • అందచి వద్దను దొరకగలవు.

ఏజెంట్లు:— జి. ఇ. సంవత్సర శెట్టి అండుకో, ఎన్.ప్లనేడు, మదరాసు.

తామర తైలము:— తామర, తీట, గజికి మంచిది.



డబ్బీ 1-4 0-6-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము

రాజారాణి గుర్తగల తామరతైలము పూతినాక మలగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. అనేక యెండ్లనుండి యిన్ని తామర నాలుకైదు సాయలు రాచిని లోడనే పోయినదని వేలమంది మాట వ్రాసి యున్నారు. కాన తామర తీట ఏనుగు గజ్జ మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలమును ఒకసారి వాడి చూడ గోరెదము. రాచిన మంటయందడు చచ్చుమనలు వెక్కడు, పుండుపడదు.



అమృతాంజనము డిపో, 109 ఫేరీరోడ్డు, బొంబాయి - లేక 6 తంబు శెట్టిగిరి, మదరాసు.



free descriptive literature regarding this marvelous cure, especially mentioning the "Andhra Patrika" to the Erectruss (A. P. DEPTT) Sole Agency for the East, Batala (Punjab) India.

Big Type Edition, **Mysteries of Paris.**

By Eugenesue. (In 2 Volumes Re. 1.) G. W. M. Reynold's Big Type Edn.

	Rs. A.		Rs. A.
Mary Price 8 vol	5 0	Mary Stuart 2 vol	1 4
Bronze Statue 4	2 0	May Middle 2	1 8
Soldier's Wife? 1	4	Seamstress 2	1 0
Pope Joan in 3	1 12	Agnes in 9	6 0
Faust, A Romance, of 2 Vols.			1 8
Robert Macaire in 2 Vols.			1 0
Loes of the Harem in 4 Vols.			3 0
Secret Memoirs of a Clergyman's Daughter. In 4 Vols.			3 0
Canonbury House in 3 Vols.			2 4
Mysteries of the Court of London. In 17 Vols.			12 0
Mysteries of London. In 13 Vols.			7 0
Empress Eugenie's Boudoir in 3 Vols.			2 4
Pick Wick Abroad 3 Vols.			2 4

Postage extra in all cases. (536-279)

APPLY TO:—

Superior Watch Co.

Post Box No. 167 (A) Madras,

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-4 వల 0-8-0.

తెలనొప్పుల మాన్పును.

సార్వభౌమవృద్ధుల కాలిదోలును

వాయువు పోట్ల పోగొట్టును.

నువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియింటి నుండదగినది.

పనమూలికలచే హింజూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

విదేశములలో కూడ వీనిని వాడుచున్నారు

విపంచభావచిటి చూచికోనిన మోసము గలుగు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.



What is a Myers Pump.

Read the following and you will know it.

Rev. A. F. A. Nendoerffer, Manager A. E. L. M. Training School, Rajamundry, writes on 24th April 1918:—

"I take great pleasure in referring to your Deep Well Force Pump, which has been placed on a 72 feet deep well in the A. E. L. M. School Compound.

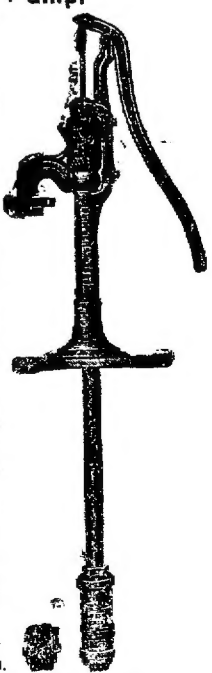
Nearly 300 students of our school have very freely used the pump for drinking, garden and other purposes, during the past year, the pump is as good to-day as it was on the day it was set (one year ago). It works very easily and has a beautiful flow of water. I like the make-up of your pump, it is neat and attractive. I sincerely thank you for having given us the fullest value our money.

Fresh Stock Just Arrived.

We also carry a large stock of Plows, Sugar-cane Crushers, Fertilizers for Sugar-cane and other Crops and all other agricultural implements.

Write at once for further particulars stating your requirements.

K. B. JOSHI & Co., 321, Hornby Road Fort Bombay.



ప్రకటన

సాలూరు జమీందారీనుండి పటాలములో చేరువారలకు శాశ్వతముగా నూనూ యకరములు భూమిని (సాగుబడికి పీలు అయినది) యిచ్చెద నని యిందుమూలముగా యావన్మంకికి తెలియజేయు చున్నాడను. పటాలములో చేరిన తేదీలగాయతు కి (నూనూ) సంవత్సరముల వరకును ఎవ్వధనైన పన్నును యివ్వ నవసరములేదు. నూనూ సంవత్సరములు అయిన పిదప జరాయితివద్దతిగా భూమిని పటాలములో చేరినవారు గాని లేక వారి క్రతినిధులుగాని అనుభవించ నగును.

యల్. య్. సన్యాశిరాజు
1260 సాలూరు జమీందారు

ప్రకాశమానమగు బ్లూ బ్యాంకు సిరావిత్తలు
ఒక బిళ్ల ఒక బుడ్డి సిరా నిరాటంకముగనగును చాల తృప్తికరముగ నుండును ఒకమారు ఉపయోగించి జూచిన ఇయ్యది బజారులో దొరకువాని కన్నీటికంటె శ్రేష్ఠమైనవని మీకే తెలియును. ఉత్తర పశ్చిమ ప్రాంతములన్నియు ఆంగ్లమున ప్రాయశఃపలమును. ధన:- బ్లూ బ్యాంకు 144-కి 15 అణాలు తపాల కూలి 0-4-0 వేరు. ఎట్ట సిరావిత్తలు 144-కి 1-6-0 తపాల చార్జి వేరు. వలయువారిట్లు వ్రాసి కొనవచ్చును.

THE INDIAN INK MANUFACTURING
61, A Ice factory Lane, Calcutta.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్ షాప్,
మాంట్యూరోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు స్వామ్యమైన వెలల దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.
(946) మేనేజరు.

కాంగ్రెసు పక్షవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులు
వారికి విజ్ఞాపనము

ఆంధ్రదేశములో నాయకులైన బ్రాహ్మణేతర నాయకులు నాయకుల పక్షమున జేరియుండుట ము హాని బోజ వాద ఆంధ్రమహాసభ సమయమున రాజీపడి పథశత ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య నూత్రమును అంగీకరింపజేసి తమ పరితులకు భిన్నముగా వెంటనే ఆంగ్లో ఇండియన్ పక్షమువారగు నాయకుల పక్షముతో గలిసి పోయిరి. ఇప్పుడు మదరాసు రాజధానిలో మిగిలియున్న నాయకుల పక్షవాదులు తమకు మొగము జెల్లకనో లేక తామింకను ఆంగ్లో ఇండియన్ల పక్షమున నుండదలచియో దివాన్ బహదర్ కేశవపిళ్లగారి కడకు జనిమిరు కాంగ్రెసు పక్షములోని వారు గనుక మదరాసు రాష్ట్రీయసభను ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభను ప్రోత్సహింపరని ఎల్లెక్కో కమిటీవారు ఇండియాకు వచ్చులోపల ఈ రెండుసభలచేతను ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమున కనుబాలుగ తీర్మానముల జేయింపవలసినదని ప్రార్థించినట్లు కర్ణాటకర్షి వినుచున్నాము. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రీయసభకు ఆదర్శములు రెండు (1) ఆంధ్రరాష్ట్రీయము (2) స్వరాజ్యము నిండులో మొదటిదాని కిదివరకు దివాన్ బహదర్ కేశవపిళ్లగారు వ్యతిరేకులు ప్రత్యేకముగా ఆంధ్రకాంగ్రెసు కమిటీసహితము ఉండగూడదని దాని సెలులైన పోగట్టవలయునని ప్రయత్నము జేయుచుండిరి. నాయకులకు ఆంధ్ర నాయకులను ఆంగ్లో ఇండియన్లు స్వరాజ్యమున కనుమరింపని యరు. కేశవపిళ్లగారు ద్రవిడ నాయకులతో నులభముగ రాజీతుదుర్చుకొన గలిగిరిగాని ఈ యుభయపక్షములకును ఆంధ్రసభ యందు పరపతిలేదు. కేశవపిళ్లగారు ఆంధ్రసభలో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యతీర్మానమును బెట్టింపుటకు ప్రయత్నము లచటచట టను జేయుచున్నారు. కనుక వీరే ఈ భారమును భూమి కొందురని తలంచెదను. వీరు ఆంధ్రరాష్ట్రీయసభకు ప్రతినిధిగావచ్చెదరా? వచ్చునెడల ఆనంతపుర చిత్తూరు మండలసంఘములను ఆంధ్రకాంగ్రెసు కమిటీకి ఆచుబంధముగా జేర్పింతురా? గత కడప ఆంధ్రసభలో ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యతీర్మానము జేయుతున్నను మనము దానికి వ్యతిరేకులము కామని లోక మెఱుంగును. ఈ మనస్వభావము అక్రమముగా నుపయోగించు కొనక కాంగ్రెసు పక్ష నాయకులగు త్రిపురనేని రామస్వామి చాదరి యెడవల్లి కనకదుర్గయ్య, చీచుకుర్తి బసవయ్యపానకా పట్టాభిరామరెడ్డి మున్నగువారు పిళ్లగారితో రాజీతుదిర్చి చిత్తూరు ఆనంతపురములను కాంగ్రెసుకమిటీలో జేర్పించుడరని నమ్ముచున్నాము. తమకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయోద్యమమునందు సహితము తక్కువ అభిమానము లేదని కార్యరూపముగ చూపిం గోరుచున్నాను. పిళ్లగారు సామాన్యముగ ప్రజాపక్షమువారు గాని తద్వ్యతిరేకులు గారు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయమును ఆదేశముగ గ్రహించినవారే; ఆంధ్రదేశమున కిదివరకు నేన జేయుచున్న వారే. ఈ తరుణమున కేశవపిళ్లగారు ఆంధ్రులకు మహాపకారము జేయగలరు. ఈ సమయమున ఏకగ్రీవముగా ప్రత్యేక రాష్ట్రీయము గోరునెడల నది తప్పుక వచ్చునని మాంట్యూగ్యు మెచ్చుఫర్డు నివేదికమునలన దెలియవచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసు పక్షమువారైనను కాకున్నను దివాన్ బహదర్ రామాయణం గారును రావుబహదర్ వేంకటరెడ్డి నాయకుగారును రామస్వామి చాదరిగారును కనకదుర్గయ్యగారును లక్ష్మీనరసింహము గార్లతో నేకీభవించినచో పిళ్లగారిని నులభమునా నొప్పింప గలరు. రావుబహదర్ త్యాగరాయ నెట్టిగారును స్పల్లా గురు స్వామి నెట్టిగారును ఆంధ్రాభిమానులని మన మెఱుంగుదుము. వీరందరను యథాశక్తిని తోడ్పడగలరని నమ్ముచున్నాను.

చెన్నపురి } ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ.
ఆగష్టు 10. }

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక తయారై సిద్ధముగ నున్నది.

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజమృతమును, దర్శనీయములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడి సిద్ధముగ నున్నది.

కాళిముల శతపునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు చూత్రమే సిద్ధముజేసి యుండుటవలన వలయువారు వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము.	వెల రు	2-0-0
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	" "	0-8-0
" అర్ధసంవత్సర "	" "	0-12-0
ఆంధ్రవానపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" "	1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపథము

తామరలైలము	గజ్జికెలైలము	మోహినిలైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి పిథి మద్రాసు.

శ్రీశేషులయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్రని
రంగుల చిత్ర పటము
ప్రతి 1-8 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

ఆంద్రోద్యమము.
మొదటి యై దాంద్ర మహాజనసభలయందలి సన్మాన సంఘాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల, యువస్వాగతములు, వారి చిత్రపటములు, సభా తీర్మానములుగలవు.
వెల రు 1-8-0. పోస్టేజీవేయ.
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి పిథి, మదరాసు.



మిక్కిలి మనోహరమగు నువాసన 126
(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు) కాబడినది.
ఇప్పటికాలపు రుచి కనుపడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు నువాసనగలది.
ఆల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.
నీ తువాలవై కొన్ని బిందువులు చిలుకఁజిలినచో, మనోగ్యమగు నువాసన నిన్నులవరించును.
ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.
చిన్నవైజు (అర డ్రాం) సీసా 1-8 రు 0-8-0
మధ్యరకము వైజు 1-డ్రాం " " 0-12-0
వేంకటవైజు 2 " " " 1-4-0
వైద్యవైజు 4 " లేక 1/2 డ్రాం " " 2-0-0
వి. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము
పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిషాపులోను దొరకును. దీనికి ఆనెకమగు నకలు సెంటు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసావైన ను, కార్డువైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి వ్రాసినచో అదాకిమత్తుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.
సోబయేజంటు: ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కమిల్ కంపెనీ నెం. 155, జుమ్మా మసీదు పిథి, బొంబాయి.
మద్రాసు యేజంటు: మెహతా పురసోత్తంమాట్టి, చైనాబజారుకోడ్డు, మద్రాసు.

మదరాసు అండునదరకమరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
ప్రత్యేకపుబండ్లు (స్పెషలుట్రెయినులు)
ప్రస్తుత ఘోరసంగ్రామము వలన పరిస్థితులు ప్రతికూలముగ నుండుటచే ప్రయాణికుల కొరకు స్పెషలుట్రెయినులు వేయబడజాలవు. దిగువ ఉత్తరువు వరకు ఇప్పుడు అమలులోనున్న కోచింగు గైడులో 117 వ పుటయందున్న 61 వ ప్యాసా రద్దుచేయడ మైనదని తెలిసికొనవలెను. (1276).

పార్లమెంటు - భరతవర్షము.

రాజ్యాంగ సంస్కరణములగుఱ్ఱ చర్చ.

మాంటేగుగారి ప్రకటనము

లండను, ఆగస్టు 8:—పార్లమెంటులో ప్రజాప్రతినిధి

సభయందు భరతవర్షము విషయమున చర్చ సందర్భమున సభ్యుల నేతలు వచ్చిరి. మాంటేగుగారు భరతవర్షమున ప్రత్యేక ప్రశ్నలకు ఆధిక నిమిషములను కేటగించిరి. యుద్ధ సందర్భమునందు భరతవర్షము చేసిన సహాయము నగ్గడించి నేనాకమి మనులయందు భారతీయులకు గలవాక్కును గూర్చి వారు నూచించి సభ్యుల తృప్తిని పొందుట కొరతాశ ధ్యములను గావించిరి. అంతట మాంటేగుగారు ఒక గంటపేపు రాజ్యాంగ సంస్కరణములగుఱ్ఱ చర్చి ఈ విధానము ఎట్లు జరుగుచుండెనో పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధిసభ్యులచే నియమింపబడు ఒక సంఘమువారిచే ఆవృత్తమున పార్లమెంటు వారు విచారణచేయుచుండనలె నను విషయమునుగూర్చి గట్టిగా జెప్పిరి. ఈ విషయమును గూర్చిన వివరములను అందరి యుద్ధసందర్భము ఆవృత్తించునప్పుడు తాము రాజప్రతినిధి గారును సభ్యులమున గలిగియుంటి మనియు, ఈ విధానమును బాగుగా యోచించి పరిశీలించుట అవసరమనియు మాంటాగు గారు చెప్పి యుద్ధావస్థలను గలవను ఈ పనిని నిలిపియుంచ వలెనని సభివారిని ప్రార్థించిరి. వారు విరమించినప్పుడు సభ్యులు ఆతృప్తిని పొందుట కొరతాశ ధ్యముల గావించిరి.

మాంటేగుగారి యువవ్యాసము.

లండను, ఆగస్టు 8:—మాంటేగుగారు తమ యువవ్యాస సమయందు భరతవర్షము వాదన మొనగిన 1000 లక్షల పాదులలోను 580 లక్షల పాదులను సహకూర్చిన దనియు, ముఖ్యమంత్రి కృత్యములను అనగా విద్యార్థిగ్య పారిశ్రామిక కాఖల వ్యయములను చాలవలయుననియు వలననే ఈధనము సమకూరుట సాధ్యమయ్యెననియు జెప్పిరి. భరతవర్షము యుద్ధ విషయ సాహాయ్యమును గూర్చి చెప్పుచు భరతవర్షము విశేషముగా గోధుమలు, తేయాకు, జవపనార, శిల్పి, చెర్రుములు, ఖజీరములు మున్నగువానిని విశేషముగా నెగుమతి చేయుచున్నదనియు భరతవర్షము నేనను యుద్ధారంభకాలమున ప్రాప్తమందు ఆతృప్తిను కార్యములనుగావించెననియు ఇప్పటికిని మెస పోటేమియా పోలెస్కో మూర్ఖులకై కా రంగములందు ఆమోఘకార్యములను చేయుచున్నవనియు రి. కూటు అధిక మైనందున నే ఈ మహా కార్యముల సాధ్యమయ్యెననియు మాతన దళములను సంపూర్ణము చేయుటకు నైనికులు లభించు రనుటను భరతవర్షములో నైనికులను గూర్చుచున్న అధికారు లేమత్రమును సందేహింప లేదనియు జూజునందు లభ్యమైన 15 వేల మందిలో వివిధరాష్ట్రపు జనులను అందుముఖ్యముగా ఇండియన్ పటాలములో జేరియుండని బర్మావారును జేరియుమాంటేగుగారు తెల్పిరి. భారతీయులకు నేనాకమిమనుల నిచ్చుటను గూర్చియు, ఈ విషయమున నేనాసంఘమువారి అధ్యక్షతమున గూర్చియు మాంటేగుగారు చెప్పుచు ఈ యుద్ధమున పోరుట కంగింపబడిన ఏ జాతివాడైనను స్వబాహుబలము నను, ధైర్యసామర్థ్యముల వలనను నేనయం దెట్టి గౌరవాధికారమును జడయుటకు అతనికి అన్ని అవకాశముల నీయవలెననియు, ఆంగ్లేజీయున నధిక సంఖ్యాకుల యామోదబలమున యావివాదము అంతిమమొదగలుగునని తమ యభిప్రాయమనియుజెసిరి. భరతవర్షము 700 మైళ్ల రైలుమార్గమును 200 ఇంజనులను, 6000 బండ్లను వివిధయుద్ధరంగములకు నొసగెడి. మెసపొటేమియావారును పేలస్తీనువారును భరతవర్షమునండి తెప్పింపబడిన యువకరణములలో రైలుమార్గములు విశేషముగ చేయబడినవి. ఈ రైలుమార్గములై భారతీయోద్ధాగరులే పని చేయుచున్నారు. యూరప్రెటిర్, ట్రేగ్రీనువలనై నుంచబడిన చిన్న నావలన్నియు హిందూజాతీయ నేత నావలే. బ్రాహ్మ బాద్వానులందు సరకులను దించుకొను యంత్రములన్నియు భారతవర్షమునే. మెసపొటేమియాకు తెప్పింపబడిన వ్యవసాయోపకరణములన్నియు భరతవర్షమువి. వీనితో మెసపొటేమియా సారవంతభూమి వృద్ధిపడుచున్నది.

రాజకీయ సంస్కరణములు

అంతట మాంటేగుగారు రాజకీయ సంస్కరణములను గూర్చి చెప్పుచు అందునిపొందుచేయబడిన ముఖ్య విధానములు భరత వర్షమున బ్రిటిషుప్రభుత్వమువలన లభ్యమయినవనియు, హార్డెంజి ప్రభుత్వగారివలన ప్రారంభింపబడి గత ఆగస్టు 20-న తేదీ నాటి ప్రకటనమునకు కారణమైన యుద్ధమును మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వ గారు రందుకొని నిర్వహించుచున్నారనియు చెప్పిరి. మాంటేగుగారు ఫెంబర్లేగారి నుండి తమపదవిని బడిసిరి. ఈ యుద్ధమును తమచే నారంభింపబడిన ఒకకుట్రయ్యనియు, దీని నేమాత్రము నిష్పదని ఒక రాజప్రతినిధిని ఈ కుట్రలోనికి కాములాగుకొంటి మనియు చెప్పుచునాదము ఆవృత్తించిపాదనమనియు మాంటేగు గారు జెప్పిరి.

వ్యాయమున తోచినవిషయము సందర్భమున మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వగారి కార్యోత్సాహమును, సద్భావమును, వ్యాయవివక్షణము, పట్టుదలను, మాంటేగుగారు విశేషముగ ప్రశంసించి ఆవృత్తించినవనియు, ఒకవిధముగా గొనియాడిరి. ఈ సంస్కరణ విధాననిరాకణమునకు మాంటేగుగారును మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వ ప్రభుత్వగారును మూలపురుషులు. వారిరువురును కలసి మెలసి ప్రకృతిచి పక్షపాతము: కడ మీ యు కుం డి రి. అంతట మాంటేగుగారు గత వత్సరపు ఆగస్టు 20-న తేదీ ప్రకటనమును చదివి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునా రావిధానమునకు బూన కొనిరనియు, అది ఇంచుమించుగ ఒక సంవత్సరకాలము ఏమాత్రమును ఎగురుబాటులేక నిలిచెననియు పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధిసభవారి, తమ కిష్టమైనవో మంచివిధానముల నేర్పజుటకుగాను ప్రకటితసంస్కరణవిధానముల కాగితములను చింపివేయగలిగెను, విశ్వాప్రదోహము గావించవలెంద గత ఆగస్టు 20-న తేదీ ప్రకటనమునండి తొలగజాల రనియు ఖండితముగా జెప్పిరి. ఈ ప్రకటనమున నాజుగుమూలనకును తేరి నగాని ఈ రిపోర్టును చర్చింపజాలరని మాంటేగుగారు రెండు పక్షముల అతివాదులకును జెప్పిరి. ఆ ప్రకటనము తిప్పిరి సరియైనది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున ఇతర భాగములలో ప్రతిదాని కిని స్వతంత్ర పాలనము పనికి వచ్చుననిగాని, భరతవర్షమునకు బనికరాదని గాని మనము చెప్పుజాలము. భరతవర్షమున బాధ్యతాత్మక పరిపాలనమును ఈయనన్నవో మొట్టమొదట అతివికాలముగు ఎన్నికసృష్టిం. త్ర్యయతో ప్రజలకు నోటనిచ్చుచుధికారము నీయవలసియుండుననియు, ప్రజలచే నెన్నుకొనబడిన ప్రజాప్రతినిధులకు బాధ్యతగలిగిన వాస్తవముగా కార్యాధికారముల నీయవలసియుండుననియు వారు జెప్పిరి. మాంటేగుగారు సంస్కరణ సిద్ధాంతములనుగూర్చి చెప్పుచు హిందూజాతాంగమంత్రి తీతమును పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధి సభాధికపత్రమున జేర్చుట కలన భారతమంత్రిపని యగు భరతవర్ష వ్యవహార నిర్వహణమును పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధి సభతో సంబంధము గలిగియుండున జేర్చుటకుపచ్చు ననియు అందుకొంత అట్టేర్పాటు చేయబడినదియు, పార్లమెంటువారి పక్షమున హిందూజాతాంగమంత్రి కార్యభావమును నిర్వహించు చుండునగాన ఇట్టి సంబంధముండట అవసరమనియు మాంటేగుగారు తెల్పిరి. భారతమంత్రి తీతముసందర్భమునను ఈ తీతము నిచ్చుకొనుభాగము భరతవర్షమున పన్నిచ్చువారి మెలదేవయ ఆధిక వ్యాయమును గూర్చి వారు చెప్పుటలేదు. ఈ రిపోర్టు అంగికరింపబడినవో భారతవర్ష విషయచర్చలకు వాస్తవత్వము విశేషముగును. భరతవర్ష వ్యవహారములను గూర్చి విచారించుచుండుటకు పార్లమెంటు సంఘము మొకదానిని నియమించు విధానమును పార్లమెంటువారి రంగీకరింపవలె ననియు, పార్లమెంటువారి నిర్ణీతకార్యోత్సాహములను భరతవర్షమునకు లాభకరముగ నుండుననియు, పార్లమెంటువారును భరతవర్ష విషయమున తమబాధ్యతలయొడ విశేషక్రద్ధ కలిగి యుండుననియు మాంటేగుగారు ప్రార్థించిరి. ఇందువలన భరతవర్షమును గూడ కేటల బలముగానికి దెచ్చుట యగుననువాదము అసందర్భమేయనియు, వివిధకేటల ప్రతినిధులుగలపార్లమెంటుసంఘమును నియమించుటవలననే ఇంక దీనికంటెను బాగుగా భరతవర్షమును కేటల బలమునండి తొలగింపవచ్చు ననియు వారు వాదించిరి. భరతవర్షమునందు బాధ్యతాయంత పరిపాలన మభివృద్ధి నొందుచుండగా అంగ్ల ప్రభుత్వమువారి అధికారభావమును తీసివేయుచుండవలెను. అందువలన నేమైన గలుగునని భయపడవలసిన యవసరము లేదు. ఆంగ్లేజాధికారమును క్రమక్రమముగ తీసివేసి స్వతంత్ర ప్రజల అధికారమునే నిలుచునట్లు చేయుటవలన బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము నిర్మింపబడినది. అందువలన బ్రిటిషు సంబంధము బలపడినదిగాని తీసివేయలేక. అంగ్లాధికారము నేమాత్రమును తొలగించవలెనో నిర్ణయించుటకు పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధివా లొక సంఘమును నియమించి, విచారింపనీయవలెను.

పరిపాలనమునుగూర్చి మాంటేగుగారు చెప్పుచు ఇంచు నూచించబడిన లాభ మేమన ఇప్పటికంటె కాననశభలయందు ప్రజాప్రతినిధ్యమును వృద్ధియగుననియు, ధీర్ఘ సింలాలయందు ప్రజాప్రతినిధుల విమర్శనమునకు నవ్యుక్త మొనగబడుననియు చెప్పిరి. పార్లమెంటునందలి ప్రజాప్రతినిధి వర్గమువారు భరతవర్ష కాసన సభల వైతమయధికారమును తొలగించగనే పాధారణ కాసననిర్మాణ సభలనుగ భరతవర్ష కాసనసభలను చేయవచ్చును. సామ్రాజ్యాధికారాలనుండి నిర్వహణాధికారము. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకిచ్చుట జరిగినవో సామ్రాజ్యాధికారాల నుండు అధికారమంతయు బ్రిటిషు ఇండియాకు సంబంధించిన కచ్చము కాఖ జేరక్షణవిషయము, విశేషవ్యవహారములే యుండును. రెండవ సభా (నెకండుచేంబరు) బీజము సఫలమైనవో కాలక్రమము

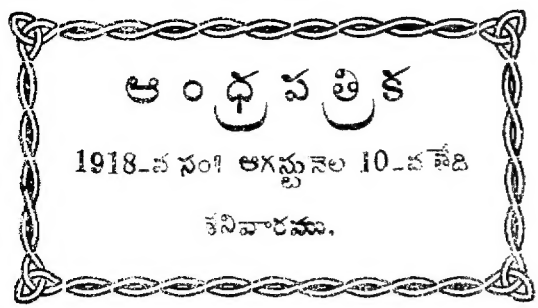
ఇప్పుడు ప్రత్యేకింపబడి ప్రభుత్వవిషయమున సంబంధము లేని స్వతంత్ర సంస్థానాధికారులు పరిపాలనమున భాగము నొందు ఆసభయందు చేరగలుగుదురు. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమును గూర్చి చెప్పుచు కాఖలను ప్రజాప్రతినిధులకు వదలు విధానము కడు శ్రద్ధగ జరుగునని మాంటేగుగారు చెప్పిరి. ఈ విధానమెట్లు జరుగుచుండునో విచారించుటకు నిర్ణీతకాలపరిధిలోక మగు పార్లమెంటు సంఘమును నియమింపవలెనను విషయమును వారు మొట్టమొత్తము మెయ్యుఫర్డు ప్రభుత్వగారును తామును ఈవిషయమున కట్టుదప్రాయములను నొసగితిమని చెప్పిరి. నిర్ణీతకాలములందుమాత్రమీ పరిశోధనము జరుగునట్లు ఎన్నియచుటచే రాజ్యాంగసంస్కరణముల నిర్వహణము మెల్లగా జరుగుచుండును. అధికారాధికారములను, బాధ్యతాయులును యూగభివ్యులును కలుపెను కచ్చములను పార్లమెంటునకు ఈ నిర్ణీతకాలమున జెప్పుకొనవలసి తెలిసికొనగలగు. ఈ రాజ్యాంగ సంస్కరణపు రిపోర్టు పూర్తిచేయబడి సభయెదుట జెట్టుబడలేను. దాని నమీదు మార్చుకుండ పార్లమెంటు కాసముగ నేర్పాటుచేయునలెనని కొరుట లేదు. దానిని బాగుగా యోచించి పరిశీలించవలెను.

అంతట మాంటేగుగారు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి చెప్పుచు ఈవిషయమును గూర్చి రిపోర్టునందు జెప్పుబడిన దానినుండి ఏమాత్రమును ఉపసంహరించు కొనుట లేదనిచెప్పిరి. సమానయోగక్షేమముల నిర్ణయము గల ఏకపంఘము నేర్పజుట జాతిజైవ వ్యయమును తొలగించ గోరవో భారతీయులను వివిధ ఎన్నికస్థానములకు బంపవలెను. ప్రత్యేక సంఘ ప్రాతినిధ్యమును విశేషముగా స్థాపించినవో భారతీయులను పాలించుటకొఱకు డేవోవాయము నలంబించియున్నా మను నాదమునకక్షమముండును. భరతవర్షమునందన్ని సంఘముల ప్రతినిధుల నెన్నుకొనువారి నేర్పజుటయందే ఈ సంస్కరణవిధానపు జయముకలదు. ఈ విధానమును సంపూర్ణముచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు తక్షణము రెండుసంఘములను స్థాపించుటకు అంగీకారమును దులిపిరి. ఎన్నుకొనజలవలగుగూర్చిన సమస్యను ప్రజాసంక్రమిత ప్రభుత్వాధీనకాఖలను యోచించి, సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారి కార్య మేమియో రాష్ట్రీయప్రభుత్వమువారి కార్యమేమియో నిర్ణయించి, రిపోర్టును సమర్పించుటకు ప్రభుత్వమువారు కోరుండుండి. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునగా సర్వసంఘములకును ప్రాతినిధ్యము నొసగుటకుని ఆనుకొనువారు ఆసమస్య భరతవర్షమున కమిటీవారిచే విచారంపదగినదని వాదించ బహుశాంగిగియుండురు. అదియే మూల మార్గమని నిజపుచేసినవోయింపచెదను. క్రమపు న్నిడించవలెనని అతనిని పారి నెలువలెనుగాని ఇట్లు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నడిగికాదు.

మాతనవిధానమున పరిపాలనా నిర్వహణమునుగూర్చి విమర్శనలనుగోరుచు భారతమంత్రియును, కార్యనిర్వాహకవర్గమును తమ బాధ్యతలను నిర్వహింపవలసి గలిగియుండవలెనని మాంటేగుగారు నూచించిరి. భారతీయులలో నేభాగమునకైనను లోపములను అన్వయింపజేయుటను మాంటేగుగారు తీసివేసిరి. వారు భారతీయులదేశభక్తిని ప్రశంసించి అది క్రమముగా జాతీయభక్తియగుచున్నదని చెప్పిరి.

తక్షణమే బాధ్యతాయంతపరిపాలనమును ఈయనలే నను వారి వాదమునుగూర్చి మాంటేగుగారు చెప్పుచు రిపోర్టునందలి నిర్బంధములు అపవ్యక్తము వలనను భయములననుగాదనియు, వాస్తవస్థితులవలనను కాలమునుబట్టి యేర్పాటు చేయవలసియుండెననియు చెప్పిరి. భరతవర్షమున గలిగి యుండుటయందును గర్వముగల పార్లమెంటువారును లేని యెన్నికదారులకు భరతవర్ష వ్యవహార నిర్వహణమును వదలిపెట్టెదరని అందుట నిరవయోగము. అజ్ఞానత్వము వర్ణవిభేదములు సభకుఅంతర్వైషమ్యమునున్నగు ప్రజాప్రభుత్వవిధానధంగకారణములు తమనియొన నడింపజాలను. ఉచితసంస్థాపన లేర్పడవలసినవో ఇదియు సమసి పోవునని వాస్తవముగా భారతి కేయోభిలాషుల యభిప్రాయము. వానివలననే భరతవర్షమున నిర్బంధములకు గలకారణములు తొలగిపోవును. అప్పుడు అవి తొలగిపోవలయునని పార్లమెంటువారిని కోరుటకును భరతవర్షమునకు నాక్కుండను. లేపురావలసినస్థితులు నేడేరాతేదని ఈసంస్కరణముచనలను ప్రోసేవేయుట కవ్వరికిని నాక్కులేదు. తమ్ము మార్గముననుంచి పార్లమెంటు ఎదుటికి నిర్ణీతకాలమున తమకు ప్రవేశమునిచ్చుటకు భరతవర్షము కోరుటకును నాక్కుగలదు. ఇదిగాక యింకేమార్గమును లేదు.

పిమ్మట మాంటేగుగారు దుర్భరస్థితులను భయోత్పాతములను గలిగించ ఆందోళనము జరుగజచ్చుననియు, అందువలన స్వాతంత్ర్యమునకు ప్రమాదము గలుగుననియు, అభివృద్ధి నిలిచి పోవుచు, తిరోగమనము జరుగుననియు, దుష్కిగులు గలుగుననియు హెచ్చరించిరి. (నశేవము)



సంస్కరణములు: పార్లమెంటునభ

పార్లమెంటునభలో గడచిన మంగళవారము 6వ తేదీని హిందూదేశ విషయక చర్చ జరిగినది. ఇదివర కిట్టి సమయమున సభ్యులలో ననేకులు సభవదలి పోవుటచారమై యున్నను, నేటి సమావేశమునకు మాత్రము అనేకులు విచ్చేయుటయు, వారు మనదేశ విషయముల నెక్కుడు శ్రద్ధతో చర్చించుటయు నాశ్చర్యజనకముగ నున్నది. సంస్కరణ ప్రకటనమును, ఘోరసంగ్రామమును, భారతదేశముపై శత్రువులు దాడివెడలుదురను భయమును ఇందులకు గారణములు కానోవు. భారతదేశమున స్వపరిపాలనాభివృద్ధి గావించుటవసరమని చర్చయం దెల్లరు నేకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. ఆగస్టు 20 తేదీని గావించబడిన ప్రకటనమున కనుగుణ్యముగ హిందూదేశమునకు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వప్రధానమత్వవ సరమనియు, “ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున నితర ప్రదేశములలో న్యాయమని తలంపబడు నీ హక్కును భారతదేశమున కొనంగతిరస్కరింప వీలులే”దనియు మాంటాగ్యూ గారు పలికి యుండిరి.

తామును, పెమ్ముపర్దుప్రభువును సంసిద్ధపరచిన విధానము నామోదించవలసినదని మాంటాగ్యూగారు పార్లమెంటునభలో నుడివియుండిరి. ఇక నొక సంస్కరణ ప్రణాళిక దయారుచేయుట కిక నొక సంఘము నేర్పరుపవలె నను సూచనలు గానవచ్చుచున్న వనియు, కాని యిట్లు చేయుట దుస్సాధ్యమనియు వీరు పలికిరి. “మన మిట్లు వర్తించిన యెడల ఈ సూచనల విషయమున మనము నిర్మలమానసములతో వర్తించుట లేదని భారతీయులు దురభిప్రాయ పడుదురని” వీరు వాదించిరి. ఈ నివేదికము శాసనరూపము చాల్చుటకు పూర్వము దీనిని సరిగ పరీక్షించుటవసరమని వీరు అభిప్రాయపడుట సందర్భముగ నున్నది. కామన్సుభయందును ప్రభువులసభయందునుకూడ ఈ పథకము నెడల నెల్లరకు సానుభూతి గలిగియున్నట్లు రైటరు తంతివార్త ను బట్టి వ్యక్తమగుచున్నది. ఈపథకము త్వరలో శాసనరూపము చాల్పవలెనని రీసుగారు వాక్రుచ్చిరి; కాటను గారు, సంపూర్ణముగ దీని నామోదించిరి; వెజ్లేవుడ్లగారు దీనియెడల తమ సానుభూతిని వెల్లడించిరి. కార్మికేలు, క్రామప్రభువులు సంస్కరణములు తృప్తికరముగ నున్నవని, అభిప్రాయము నిచ్చిరి; లామింగ్లను ప్రభువుకూడ వీని కనుకూలముగ నున్నట్లే చెప్పనగును.

1. హిందూదేశముపై పార్లమెంటు సభ యొక్కయు, భారతరాజ్యాంగ మంత్రీయొక్కయు అధికారము తగ్గుటయు, 2. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముల అధికారము వృద్ధి జెంది, వీనిపై భారత ప్రభుత్వమువారి అధికారము తగ్గుటయు, 3. రాష్ట్రీయ, సామ్రాజ్య శాసన సభలకు రాష్ట్రీయ, సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము లుత్తరవాదులై యుండుటయు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ ప్రధానలక్షణము లని మే మిదివరకు బేర్కొని యుంటిమి. మాంటాగ్యూ-పెమ్ముపర్దు పథక

మీలక్షణ విరాహిత మగుటచే భారతీయుల క సంత్ృప్తికరముగ నున్నదని చెలిపి యుంటిమి. మాంటాగ్యూగారు కూడ తమ నివేదికమున భారతప్రభుత్వముపై పార్లమెంటు సభాధికారమును తగ్గింపవలెనని సూచించి యున్నను, పార్లమెంటరీ కమిటీల నేర్పరచి మన దేశవిషయముల నిర్ణయించవలె నని అభిప్రాయ పడుచున్నారు. ఈ అభిప్రాయమునే యిప్పుడు పార్లమెంటునభలో నొసంగిన తమ గంభీరోపన్యాసమున కూడ వ్యక్తీకరించి యుండిరి. ఇందు మూలమున పార్లమెంటువారికి హిందూదేశ విషయములలో నెక్కుడు తృప్తికరముగ ధర్మనిర్వహణము గావించ ననువగు నని వీరు వాకొనియుండిరి. కాని కాలక్రమమున, బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము హిందూదేశమున వ్యాప్తమైన కొలది, ఈ అధికారమును తగ్గింపవలె నని వీరు సలహా నిచ్చిరి. ఈ కాలనిర్ణయ మెవరు చేయుదురో, అట్టి సమయ మెప్పుడు చేకూరునో గ్రహించుటెల్లరకును దుస్సరము. ఎంతవర కీ పార్లమెంటు అధికారమును తగ్గింపవలె నను విషయ నిర్ణయమున కొక సంఘ మేర్పరుపబడునట. మరియు, ఈ సంస్కరణ విధాన మెట్లు కార్యాచరణ యోగ్యముగ నున్నదో విచారించుటకు నియమిత కాలమున కొక సంఘము నిర్ణయించవలెననియు, ఇందుమూలమున భారతీయులు తమ యిక్కట్టులను పార్లమెంటువారికి క్రత్యక్షముగ నెరిగింప ననువగుననియు వాదించుచున్నారు. కాని యిట్టి పరిశీలనమువలన భారత దేశముపై పార్లమెంటు అధికారము మరింత దృఢతరమగుట తప్ప ప్రజలకు వాస్తవలాభము లభింపజాల దని అనుమానము కలుగుచున్నది. భారత రాజ్యాంగ మంత్రీ జీతమును ఆంగ్లప్రభుత్వమువారే భరింపవలయునని మాంటాగ్యూగారు సభలో నుడివి యుండిరి. కాని కాంగ్రెసు సభ అనేకవత్సరముల నుండి భారతసచివుని సభను తొలగింపవలె నని తదేక నిష్ఠతో నాందోళనము గావించుచున్నను, మాంటాగ్యూగారి విషయమును పెడచెవినిబెట్టుట భావ్యముగా లేదు. ఈ చర్చయందు రామేమాజ్డానాబుగారు మాత్ర మీ సభను తొలగింపవలసినదని పలికియుండిరి.

ఇక భారతప్రభుత్వవిషయమై యోచింతము. శాసనసభ లిప్పటికంటె నెక్కుడు ప్రాతినిధ్యము గలిగియున్నవనియు, కామన్సు తమ శాసన నిర్మాణాధికారమును వదలుకొన సంసిద్ధులైనయెడల, ఈ అధికారము వాని వశంగతము గావించ బడుననియు మాంటాగ్యూగారు పలికి యుండిరి. ఈ వాక్యములు సత్యములే! కాని, పార్లమెంటు సభ యీ అధికారము వదలుకొనుటెప్పుడో నిశ్చయించబడ లేదు. ఇంతేగాక, రెండవ సభానిర్మాణమువలన మన ప్రజాప్రతినిధుల హస్తగతమైన అధికారము నామమాత్రమైపోవును. కాలక్రమమున సామ్రాజ్యవిషయ నిర్వహణమునకు రెండవసభ అత్యవసర మని మాంటాగ్యూగారు చెలిపిరి. కాని ప్రజలకు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము ప్రసాదిత మైనప్పుడు, అధికారవర్గబాహుళ్యము గల యీ రెండవసభను అధికారసంయుతము చేయుటయం దర్థ మేమియో మే మూహించజాల కున్నాము. ఈ సభ ప్రజాస్వామికమునకు నిరోధముగ నున్నదను విషయము నెల్లరును అంగీకరింపక తప్పదు. రాష్ట్రీయ విషయములలో కూడ నిట్టిరోపములే గానవచ్చుచున్నవి. ఈ విధముగ నిట్టి విధానము మే మీ వ్యాసమున జూపినటుల బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ లక్షణములు లేకున్నను,

మాంటాగ్యూగారు దీనికి ఆంగ్ల ప్రజామోదమును బడయజూచుట అన్యాయము. వీరు తమ యువన్యాసాలేమున “స్వాతంత్ర్యోభితమును స్వపరిపాలనాసంయుతమును, బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ సమన్వితమును సామ్రాజ్యస్థమును అగు భారతదేశ నిర్మాణమునకు ప్రారంభింపవలయును” నుడివిన యుదారభావము వీ నూతన పథకమున కార్యరూపము చాల్చక పోవుట విచారనీయకము.

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యమునకు మాంటాగ్యూగారి భావము లంత అనుకూలముగ నున్నట్లు తోచుటలేదు. ఈ విషయమున నివేదికమునందు గావించబడిన సూచనల కెంతమాత్రమును భిన్నముగ వర్తించు నభిప్రాయము వీరికి లేదు. ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసంగిన యెడల భేదోపాయమున తమ్ము పాలించుచుంటి మను దురభిప్రాయము భారతీయులలో పరివ్యాప్తమగునని మాంటాగ్యూగారు భయమందుచున్నారు. వర్ణవివక్షిత స శించుటకు ఏక నియోజకవర్గము లుండుటయే వరమాషధ మను భావమును వీరు వెల్లడించిరి. అయినను ఈ విషయ మొక సంఘముచే నిర్ణయింపబడుటకు నిశ్చితమైనది.

తమవిధానమునలోపములున్నవని మాంటాగ్యూగారు కూడ గ్రహించుట సంభావ్యము. ఈ విధానమున ప్రారంభమునుండి అంతమువరకు భారతీయుల యెడలగల అవిశ్వాసము స్పష్టమగుచున్నదని మన మనేకసారు అభిప్రాయముల వెలిబుచ్చితిమి. ఇంకను మరిసిక్థితులను, కాలమును మరిపకము కాకపోవుటయే యిందులకు గారణము కాని, భారతీయుల యెడల నవిశ్వాసము మిందులకు హేతువు కాదని మాంటాగ్యూ గారు పలికిరి. కాని, ప్రజాస్వామ్యాభిప్రాయములు ప్రకటించున నెల్ల వ్యాపించు నిక్కాలమున, నిరంకుశాధికారములు నిర్మూలమగు నీ యవసరమున కూడ భారతదేశమునకు సంపూర్ణ బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము గాకపోయినను, అందులకు ప్రథమాంతరముగ కాంగ్రెసు-లీగు సంస్కరణముల నైన నొసంగకపోవుట అసందర్భము. ప్రజాసామాన్యము విద్యావిహీను లగుటయు, దేశమున జాతి మతక్షేత్ర లుండుటయు ప్రజాస్వామ్యాభివృద్ధికి నిరోధముల గల్పింపజాలవనియు, ఈ లోపములు స్వాతంత్ర్య ప్రతిష్ఠాపనా నిర్మాణమువలన తొలగిపోవుననియు మాంటాగ్యూగారు నుడివి యుండియు, పరిశ్చితు లసందర్భముగ నున్నవని తెలుపుట స్వవచనవ్యాఘాతముగ నుండకపోదు. కాని, భారతదేశమున తగిన నియోజకవర్గములు లేవని వారు భయమందుచున్నారు. మోర్లీ ప్రభువుగారిని బాధించిన భయమే వీరిని బాధించుచున్నది. కాని ఆంగ్లదేశము 1832 సంవత్సరమున ప్రథమ సంస్కరణశాసనముపాదించబడి నప్పటికంటె ప్రస్తుతహిందూదేశ మెక్కుడు హింసక్రియందు లేదని వీరు గుర్తించవలసి యున్నది. ప్రజలలో రాజకీయజ్ఞానము వ్యాపించియున్నది. వారు తమ నియుక్త స్వాతంత్ర్యమును నిర్వహింప శక్తిగలిగియుండిరి. మరి, స్వపరిపాలనము నొసంగినగాని, యీ విషయమున వీరికిగల శక్తి సామర్థ్యములు ప్రస్ఫుటము కాజాలవు. ఈ విషయములనెల్ల ప్రభుత్వమువారు తలకించి, తదనుగుణముగ వర్తించుట శ్రేయస్కరము.

అభివృద్ధి జెందుచున్న జాతీయొక్క న్యాయ సమ్మతాశయములను సంత్ృప్తిపరుపక పోవుట వలన ఆందోళన మెక్కుడై, స్వాతంత్ర్య మపాయము నొంది, దేశము విప్లవమిచ్చు మగునని మాంటాగ్యూగారు మన ప్రతికూలరతో బలు

ఆవనరాంధ్ర రాష్ట్రీయ సభ

ఆగస్టు 17, 18 తేదీలయందు

మంజుగూ-షమ్యుభర్త సంస్కరణములను

విమర్శించుటకై గుంటూరునందు సమావేశమగును.

ఆంధ్రమహాజను లెల్లరు విచ్చేసి

సభను జయప్రదముగ జరుపు ప్రార్థితులు.

కుట వారి దేశస్థితిగతుల బాగుగ గ్రహించి నట్లు తేలుతెల్లు మగుచున్నది.

ఈ విషయముల గాంచినయెడల, మాంటాగ్యూ పథకమునే శాసనరూపము దాల్చునట్లు చేయుటకై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియగలదు. స్వయం ప్రకారము ప్రజాభిప్రాయమునకును, సామ్రాజ్య రాష్ట్రీయవిషయ నిర్ణయమునకును వేర్వేరు రెండు సంఘములను తీర్మానము ఏర్పరచుటకు ప్రభుత్వము వారింగీకరించిరి. కావున ఈ విధానమున స్వచ్ఛమైన నూర్పులు మాత్రమే జరుగును గాని, ప్రధానమూలములు యథాప్రకారమే యుండునని యూహించుట కవకాశము కలదు. ఈ సందర్భమున మన కర్తవ్యమేమి? మనము కాంగ్రెసు లీగు పథకమును వాంఛించుచున్నాము. దేశజా లెల్లరును దీనినే కోరుచున్నారు. కాని మాంటాగ్యూగారు తమ పథకమును ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధముగ, స్వయం నిర్ణయసూత్ర ప్రతికూలముగ సంసిద్ధపరచిరి. దీని నాంగ్లేయు లెల్లరు సంగీకరించిరి. ఇక మన స్వయంసహాయము మీదనే మన భావిస్థితి ఆధారపడియున్నది. ప్రజలు దృఢ నిశ్చయమానములై యున్నారు. నాయకులలో కొందరు వెనుకంజవేసి యున్నారు. ఈ సమయమున నాయకులు ప్రజాభిప్రాయనుగుణ్యముగ దేశక్షేమమే పరమావధిగ నైకొని వర్తించినయెడల దేశభావముల సఫలములగుట నిస్సందేహము. ఈ తరుణమును గోల్పోయి పిమ్మట విచారించిన లాభము లేదు.

అవసర కాంగ్రెసుసభ.

ఈ అవసర కాంగ్రెసుసభకు హాసాను ఇమాము గారు అభ్యుదయముగ నెన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘకార్యదర్శి దేశవియుండెను. దేశమంతయు నిందులకు సంపూర్ణాంగీకారము నొసంగుటకు సందియములేదు.

అస్సాములో స్త్రీ విద్య

ఇరువురు అస్సాము నామములు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమున, సంస్కృత భాష యందు బి. ఏ. అస్సామీ పరీక్షలో కృతార్థులై రని తెలియచున్నది. అస్సాము స్త్రీలు పట్టపరీక్షల గడించుట కిదియే ప్రథమము. అస్సాములో స్త్రీ విద్యాపాఠశాల లింతవరకు స్థాపితము కాకపోవుటచే, స్త్రీలు కలకత్తాకు పోయి పరీక్షలు పాటు కావలసివచ్చుచున్నవి. ఈ విషయమును అస్సాము ప్రభుత్వము వారును ప్రజలును గుర్తించి, స్త్రీపాఠశాలల స్థాపించి ప్రజాభివృద్ధికి తోడ్పడెదరు గాక!

ఆంధ్రమహాసభా స్థాయిసంఘము

చెన్నైలో దొరతనమువారు ఆంధ్రమహా సభాస్థాయి సంఘమున కొక యుత్తరమును వ్రాసిరి. అందులో మాంటాగ్యూ పథకము ప్రభుత్వగర్భిత ప్రాయబడిన నివేదికమునందలి 212 మొదలు 295 వరకును వ్యాసములలో సంస్కరణలగుర్చి సంఘము వారి యభిప్రాయమును తెలుపగోరుచున్నామని యును అట్టి యభిప్రాయము

సాధ్యమయినంతవరకు ఆ పేరాలలోని వివిధ విషయములను వరుసకీ మముగ ననుసరించి యుండెన మకరముగ నుండఁబరిచి, నెప్టంబరు 1 తేదీ లోపల ఈ అభిప్రాయము తమకు అంద చేయవలయు ననియును తెలియజేసివారు. కాన అందుకును నూతనముగ కొందరు సభ్యులను సంఘములో చేర్చుకొనుటకును స్థాయిసంఘమువారి సభ సమావేశమగుట యావశ్యకము కాబట్టి ఆగస్టు 18 తేదీ యదయము 8 గంటలకు గుంటూరులో ఆంధ్రరాష్ట్ర సభాసంఘముననే స్థాయిసంఘమువారి సభ జరుపబడును.

ప్రాచీనరాజ్యము.

హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలనము ప్రసాదించబడిన యెడల బ్రాహ్మణరాజ్యము వ్యాపించి, ప్రజల కనేకకష్టముల గలిగించునని మన ప్రతికర్తులు వాదించుచుండుటాచారమైనది. ప్రజాస్వామ్యము వ్యాప్తమైనది నది ప్రజారాజ్యమగును గాని, బ్రాహ్మణరాజ్య మెట్లుగనో యాధీపత్యులకు దక్కఁ జెరులకు దుర్మహ్యము. సర్ జానరీసుగారు పార్లమెంటులో నుభవించుచు “భారతదేశమున ప్రజాస్వామ్యము స్థాపనకు అల్పసంఖ్యకులగు బ్రాహ్మణుల పాలనమునకు మార్గదర్శక మగు నెడల, ఆవిషయమై మన మంతగా విచారించ బనిలేదు. భారతప్రజలకు బ్రాహ్మణులే సహజనాయకులు” అని నడిచియున్నారు. ఏది యెట్లున్నను, స్వరాజ్యము లభించునెడల పరిపాలనము తమవశము గావించుకొనుట దుర్లభము; వారు స్వీయదేశీయులకే హాని కలుగజేయుదు రనుట దుర్మహ్యము. రీసుగారి వాక్యములయందలి యాభావము మన ప్రతికర్తులకు గుణపాఠముగ నుండును గాక!

మితవాదుల కాంగ్రెసు

మాంటాగ్యూ ప్లెమ్మెన్టన్ పథకము ప్రకటితమై నప్పటినుండియు మననాయకులగా పనేకులు వెనుకంజచేయుట సంతాపకరము. బాబు సురేంద్రనాథ టెగ్డే గారు వంగదేశము నను, సర్ దిన్నా వాచాగారు బొంబాయి రాష్ట్రమునను మితవాద నాయకు నామధారము ప్రజాభిప్రాయ విరుద్ధముగ వర్తించుచుండిరి. ఇప్పుడు వారిని రక్షణమునకు దేశక్షేమమునకు భంగము కలుగ గలదని భయము వొడచుచున్నది. మితవాదులు అవసర జాతీయ మహాసభకు రాజాలమని యిదివరకే తెలిసింపబడినది. ప్రస్తుతము వాచాగారి తెదరింపులను కార్యరూపము దాల్చునట్లు చేయు జూచుచున్నారని విషయము దేశక్షేమమున గోరువారలకు విచారము గలిగింపక మానదు. వీరు మితవాద పక్షపు కాంగ్రెసు నొకదానిని సమావేశ పరచెదమని ప్రకటించిరి. రాబోవు ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభలో రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు ప్రతికూలభావ ముండునని దొరుట చేతను, ఇండ్లో బ్రిటిషు సంఘమువారు మనయెడల బద్ధవైరముతో వర్తించుచుండుట చేతను మాంటాగ్యూ ప్రజాభివృద్ధి కరించుట దేశక్షేమకర మనియు ఇందు కొక మితవాదపక్షపు కాంగ్రెసు జరుపబడుట వసరమనియు వీరు నడుపుచున్నారు. కాని యీ విషయమున నేకమైన ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుట సమంజసముగాని యొక పక్షము వారి యుద్దేశ్యములను వెల్లడించుట వసరము, అసంగతము. వీరికి సంస్కరణముల యెడల గల అభిప్రాయముల నెవరును ప్రశ్నింపజాలరు. కాని వీరు కాంగ్రెసు సభకు విచ్చేసి తమ అభిప్రాయములను వెల్లడించి సభాద్దేశ్యమును మరల్చు యత్నింపకలే గాని, కాంగ్రెసు నీవిధముగ విభజింపబడుట దేశభక్తి కానేరదు. ముప్పదినెలలనుండి దేశసేవ చేయుచున్న కాంగ్రెసును విడవబడుట అన్యాయము. వీరిదివరకు లక్నో

పద్ద నుండియు కాంగ్రెసు లీగు విధానము నభిలషించుచు, యీ సమయమున దానిని విడనాడ సాహసించుటెంత సమంజసమో యూహించనేర తున్నారము. కాని, ప్రజాభిప్రాయము ప్రాబల్యముగాంచిన కాలమున నిట్టి పాక్షికవిభజనముల వలన నెట్టి నష్టమును నేకమునకు గలుగజోదు. వాచాగారి సభకు ప్రజాప్రాతినిధ్యనామ మన్నర్థము కాజాలదు. కాని, దేశము విమలస్థితియందున్న యీ మనసరమున గూడ నిట్టి విభేదములు గల్గింపజూచుట నాయకలక్షణము గాదు. ప్రజాభిప్రాయానుసారముగ నాయకులు వర్తించి దేశోద్ధారణమునకై కృషిపలికెదరు గాక!

వృత్తాంతములు

రెండవ యుద్ధము:— ఇంతవరకు 26 కోట్ల రూపాయలు చేరినవి.

కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులు:— హాస్యం ఇమాము గారిని సభాధ్యక్షునిగా నియోజించుటకు స్థాయిసంఘమువా రేకగ్రీవముగా తీర్మానించినది కాంగ్రెసు కార్యదర్శి ప్రకటించెను.

లాహోరులో విమర్శనము:— లాహోరులో విమర్శన మిపుడు వ్యాపించినది. టెలిగ్రాఫుచిఫీసులో 1/8 చుండి జ్వరమువలన బాధపడుచుండుటచే పనిజనులకు యిబ్బందిగా నున్నది.

యుద్ధముల టైలుబండి:— ఈ నెల 8 వ తేదీని టైలుబండి రంగూను నుండి ప్రోమోవ బయలు దేరినది. 4 రోజులు ప్రయాణము. ఇనేనియలో మొదట నాగినది. అచట దు 31280 లు లభించినవి.

అసఫాలీగారిపై కేసు:— ఈ కేసును మార్చులసిన దని ఇండియా దొరతనమువారికి దరఖాస్తు పెట్టబడినది. అందు నుగూర్చి పంజాబు ఫిఫ్తకోర్టువారికి దరఖాస్తు పంపుకొనవలెనని ఇండియా దొరతనమువారు వ్రాసిరి.

సయ్యదుమహమ్మదుగారిని విడుదలచేయుట:— మహమ్మదు గారు ముఘల్రావుల వాస్తవ్యులు. వారిని దేశరక్షక శాసనముక్రింద కిక్కి సుంకత్యములు నిర్బంధముననుంచి విడుదలచేసిరి. అతడు సాంకేతిక విద్యాపాటి పరీక్షకు ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు వెళ్లి 1915 లో మరల నీ దేశమునకు రాగానేపకొట్టుని హజరీబాగు చెరసాబలో నుండిరి.

మైసూరులో నిప్పు జాతుల ప్రాతినిధ్యము:— సంస్థానమునందలి యువోగ్రులలోను ప్రజాసంఘములలోను నిప్పు జాతుల కధికమగు ప్రతేజమును కలిగించుటకు గూర్చి మోచించుటకు మైసూరు దొరతనమువారు త్వరలో నొకసంఘము నేర్పణుపదలచిరి. ఇటీవల బ్రాహ్మణజేతన ప్రతినిధుల విజృంభిని గూర్చి మహారాజావారుచేసిన వాగ్దానము ననుసరించి ఈసంఘ మేర్పణుపబడుచున్నదని తెలిసినది.

మోసగానికికేసు:— మొత్తమునకు మూడు రెట్టధిక. మగు నెలగల బంగారమును చేనెదనని యొక డొకస్త్రీని మోసపుచ్చి రు 131 ఆ తీసుకొని కరిగినట్లు నటించి మూసను మూసియిచ్చి వారమునోజుల పిమ్మట చూచుకొమ్మనెను. ఆ స్త్రీ అట్లుచూడగా నందు బూడిదయ్యుండెను. నానిపై కేసు చేయగా వానికి 8 ఏండ్లు కిక్కి విధింపబడెను. వాడు అపిలు చేయగా అపిలును తీరస్కరించిరి. బర్మాలో బంగారముచేత దమను మోసగాండ్రధికముగా నున్నార గాన కనకశిక్ష అవసరమని ఫిఫ్తకోర్టు వారనిరి.

వ్యభిచార వ్యాధులు:— రంగూనులో వ్యభిచార (సుఖ, వ్యాధులచే బాధపడువారిసంఖ్య 1908 లో 26247. 1917 లో 44097. వైద్యుల లెక్కలకు బట్టి ఈ మొత్తములు తేల్చబడినవి. ఇది చాల అవమానకరము. మనము వీని సుఖముగా నడచివేయవలెను. వ్యభిచారిణులను ప్రత్యేకముగ నుండ నిచ్చుట మహాపరాధము. కొలంబోలో చేయబడినపని రంగూనులో గూడ యుద్ధానంతరము చేయబడవలెను. నీని మాలలో నీతిబాహ్యములకు ప్రగర్భములు జరుగకుండ చేయవలెను. విమర్శకోర్టులలో నిష్పాక్షకులుగా నుండవలెను. స్త్రీలకొరకు దొరతనమువారు వైద్యశాల నేర్పణున నెవ్వరు నుపయోగించుకొనరైరి. కొనవారు వాని నెత్తివేసిరి ఇప్పుడు ప్రజలే దానిని పువల నేర్పరుపదగునని విమర్శనాచుచుండిరి.

రెండవ యుద్ధమునకు

(1197)

ద ర ఖా న్న లి వు డ వే క్షి త ము లు.

ఈ యుద్ధము నూటికి పక్షిచొప్పున ఈయబడును. వృత్తివన్నీ లేదు. ఈ యుద్ధమునకు వర్తములు మరల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరుపాపాలు యివ్వబడును. 1923 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరుపాపాలు లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 10కి రూ॥ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥పాపాలును వర్తములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మియ్యబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సొమ్ముదాచుకొనువద్దతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుగ ఉపయోగించుకొనుటకు దీనిని చిపి మీ చేరువ్రాసి పంపుడు.

ద ర ఖా న్న న మూ నా.

నదిరాసు త్యాగివారికి..... 1918.

లో కా ణ్డ క తి,

అయ్యా,

ఇందులోరూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

దీనికోకి యుద్ధమునకువర్తములు (వామిసరినోటు) మొదలైనవి నిప్పించిన మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సొమ్మును ఏ సంవత్సరములో సొమ్ముదాచుకొనునో ఆ సంవత్సర ముండనిచ్చి తక్కినవానిని కొట్టినయ్యెను.

* 1921, 23, 25, 27 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

(తెలిసినట్లు ఇవ్వవలెను.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

నేను.....మీలాసము..... (స్వస్థముగ వ్రాయుడు.)

ఐ రో పా మ హా నం గ్ర మ ము

(రైలుకు వచ్చి)

ఇంగ్లండు

వారిల్లానా కావ్రమాదము.

లండను, ఆగస్టు 8:—కయలటులాంగు సతి (డిప్యూటీ ఛీఫ్ కంట్రోలరు వాడు) ఒక పదవలో దిగగా వాడవడ తిరుగబడి ఆమె సీటునువిగినది. ఆమె కొన్ని రాల్లామెను చుట్టుకొనెను. ఆమె అనుచరుడు చాలనే పామె తలవెండుక లను బట్టి మనుగతుండనంచెను. మరికొందరు గూడ తోడు వచ్చిరి గాని ఆమె ఆకస్మికముగా స్వల్పవిహీనమై ముగిసి పోయినది. కెప్టెను కాగితముల (రికార్డు) కొరకు మరల వాక మీదికిపోవుచు ముగిసిపోయెను. మొదటి యుద్ధాగ్ని సహాయము చేయబోయెను గాని లాభము లేకపోయినది.

సంధి అనంతరము.

లండను, ఆగస్టు 8:—నేను సజీవుడనుగా మున్నంత కాలమును కాంతివాదినే. జర్మను లాయుధపరిత్యాగ మొనరించునట్లు మిత్రమండలివారు నిర్బంధించిలుగువరకును సంధి అసంభవము. జర్మనులు నిరాయుధులుగా చేయబడిన వెనుక తక్కిన జేతముల వారందరుగూడ నాయుధములను పరిత్యజింప వలెను. లాన్సుడౌన్ గారి మిత్రుల ప్రకారము సంధి జరిగినచో జర్మనులు వైనికదళములను తీసివేయరు. తక్కిన జేతములవారందరుగూడ నిర్బంధవైనిక కాపము నకలంబింపవలసియుండు నని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో జే. ఎం. రాబర్ట్సునుగారు కాంతివాదుల ప్రశ్నకు తీరము చెప్పిరి.

విర్లండు స్వపరిపాలన చట్టము

లండను, ఆగస్టు 8:—ఈ చట్టమును ప్రజలకంగీకార ముగానుండునట్లు వ్రాయుటకు దొరతనమువా రేర్పచినసంఖ్య మువారు ప్రారంభించిరి పార్లమెంటు ప్రజలసభలో మార్గ గారు నడిపిరి.

వైనికులకు సెలవు.

లండను, ఆగస్టు 8:—ప్రాన్సులో నిత్యమును 6000 మందికిని ఇటలీలో వారమునకు 1000 మందికిని సలానికాలో వారమునకు 700 మందికిని సెలవిచ్చుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. మెకపాటేమియా ఈజిప్టు మార్కుప్రకారముగూడ నధివిచ్చుట ఏర్పాటు చేయబడినదని పార్లమెంటు ప్రజల సభలో మెక్లెన్ బు గారు నడిపిరి.

పార్లమెంటుసభలో స్త్రీలకు సభ్యుర.

లండను, ఆగస్టు 8:—స్త్రీలు పార్లమెంటు సభలలో సభ్యులుగా నుండగూడదని ఇంగ్లాండు పార్లమెంటు, వర్లండు జేతములలోని న్యాయకాన్త్రు వేత్త లేకగ్రీకుముగా నడివెరిసి పార్లమెంటు ప్రజలసభలో బోనస్టా గారు తెలిపిరి.

ప్రాన్సు

నూతన పరాసు బ్రిటిషు అవస్కందనము.

మిత్రమండలి పురోగమనము

లండను, ఆగస్టు 8:—నేడుదయమున 5 గంటలకు మేమును అంగ్ల సేనయును అమిస్సుకు ఆగ్నేయమున శత్రు సేన లను తలపడిరిమి. అవస్కందనము మాకనుకూలముగానే యు న్నదని పరాసువారు తెలిపిరి.

అమిస్సురంగమున నేడు పరాసువారి మొదటిసేన జన రలు దెబ్బిగారి యాధిపత్యము క్రిందను బ్రిటిషు వారి వాల్ల క నే న జన రలు రా లి వ్వును గారి ఆధిపత్యము క్రిందను అవస్కందనమును ప్రారంభించెను. అవస్కందన మనుకూలముగా జరుగుచున్నది రాత్రివేళ మిత్రమండలిసేన శత్రువులకు తెలియకుండ పూహమునందు చేరెను. ప్రోచెసు యొద్ద ఆఫ్రిమొదలు మాన్లనుకొరువంతును 20 మైళ్ళ రంగమున పరాసు, కెనడా, ఆస్ట్రేలియా, అంగ్ల సేనలు ట్రాంకుబండ్లసహాయముతో తలపడెను. శత్రువులు విభ్రాంతులైరి. అన్నివోట్ల ను మేము యురకగా పురోగమనము సులభమయ్యెను. కీక్రు ముగనే రజరంగమునందంతటను మేము నిశ్చయించిన మేరకు మే మాస్థానులను చేరగలిగితిమి. ఉదయమున పదాతిసేన పురోగమనము జరిగినది. బ్రిటిషు ఆగ్నేయదళముకు చిన్నట్రాం కులును మోటారు మరఫ్ఫిరంగులును ఆసేనకు తోడ్పడెను. కొన్నివోట్ల జర్మను లెదిరించగా పోరి మోడించి చాల మందిని చాల కిరంగులను వశపరుచుకొంటిమి. శత్రువు తెదిరించగా పరాసువారు తీరముగా పోరి ఆఫ్రిసెదిని దాటి శత్రుసానముల వాక్రమించిరి. సోముకు తీర మున మధ్యాహ్నమునకు పూర్వమే మేము గవ్యస్థానములను చేరితిమి. చివరీ సమీపమునను మాన్లను కొరుకు దక్షిణము నను శత్రువులు దీర్ఘ కాల మెదిరించిరి. కాని చివరకు మాసే నలు వారిని తరిమి స్థానములను పశ్చిమ పక్షమున కొనెను. మధ్యాహ్నము సోముకుదక్షిణమున పదారు

లలిసాహసముతో తలపడి మిగిలిన స్థానములను గూడ వాక్ర మించిరి. వారికి చిన్నట్రాంకులును సాయుధ శక్తములును తోడ్పడెను. ఆగ్నేయదళము పదారులను మించి ముందునకు గవ్యస్థానముల వాక్రమించిపోయి శత్రువుల సామగ్రిలబండ్లు మున్నగువానిని గ్రాసములను చాల మందిని పట్టుకొనెను. ప్లేస్సేరు రోక్కునువిల్పుగ్గు, బ్యూకోరు, కే, ప్రాయువిల్లీ, చిపిల్, పక్కిమమాన్లనుకొరు పక్షిని మేము చేరితిమి. పట్టుకొన బడిన వైనికులకిరంగుల సామగ్రిలసంఖ్యను తేల్చు వీలులేదు. వెక్కువేలమందిని కిరంగులను పట్టుకొంటిమిని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి.

అమిస్సుకు ఆగ్నేయమున నడయమున మేమును బ్రిటిషు వారును కలసి శత్రువులను తలపడి పురోగమనము పరిపెరిమి. పక్షికు లనుకూలముగా నుండెను. వివరములను బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి. జూలై నెలలో 184 శత్రువిమానములు పూర్తిగా ధ్వంసమైనవి. 154 శత్రువిమానముల యంత్రములు చెడి శత్రు పంతులలో నెదిగిపోయినవి. మేము 49 శత్రువిమానములను (బెల్గానులు)పట్టుకొని కొల్లివేరితిమి. మావిమానములు జూలై నెలలో 67లు 194 టన్నుల బొంబులను రాత్రి 250 టన్నులను మారిననుకలెనలమిదను ఎయిసుకు దక్షిణమున శత్రు సేనల మీదను లోను, హిర్మను, రె తెల్ల ప్రాంతములయందలి స్త్రీనుల మీదను వడలెని పరాసువారు నిన్నరాత్రి తెలిపిరి.

అంగ్ల ఆఫ్రిలకు నడుమ శత్రువులు మాస్థానములలో ప్రవేశించిరిని సాయుధాలము జర్మను అధికారులు వాయు వార్త నంపిరి.

ఆగస్టు నెల 6-వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు పరాసు అమిస్సుగ సేనలు శత్రువులు తీరముగా నెదుర్చుచు న్నను బ్రెస్టీకి తూర్పున వెస్టినదని వాటి ఉత్తరతీరమున స్థిర పడెను. వెస్టీ ఉత్తరతీరమున నింతవరకు వేగు సేనలుమాత్రమే తలపడెనని 7-వ తేదీని పరాసుకీరమునుండి రింలివార్త పంప బడెను.

సోయిసున్న రెయిన్సులకు మధ్య ప్రభుత్వముపోరు జరుగకున్నను కాంతికిలిగినట్లు తలంపగూడదు. ఇంకొకచో పోరుకలుగవచ్చును. శత్రువుల యత్నములు మార్చలు పాకుగా రి యత్నములును త్వరలోనే మనకు తెలియగలవని టెంపు ప్రతిక వ్రాసినది.

ఆగస్టు నెల 7-వ తేదీని పగటిపూట 17 టన్నుల బొం బులను వదిలితిమి. శత్రువులకు చాలనష్టముకలిగినది. 15 శత్రు విమానములు ధ్వంసమైనవి. 7 శత్రువిమానముల యంత్రములు చెడినవి. బ్రిటిషు విమానములు 2 పోయినవి. రాత్రి గాలి ప్రతి కూలముగా నుండెను. ఒకటన్న బొంబులు వదిలబడెను. మావిమాన మొకటి రాతేదీని మార్చలు పోగుగారు తెలిపిరి.

జర్మనుయంత్రశాలలపై బొంబులను వేయుట.

లండను, ఆగస్టు 9:—బొంబాళలో యుద్ధ సామగ్రిల యంత్రశాలలపైని విమానములు బొంబులను వదిలి చాల నష్ట మును కలిగించెను. విమానము లన్నియును మరలినచ్యేనని విమానకాళా మంత్రులు నడిపిరి.

జర్మనులు వెస్టీ ఉత్తరతీరమున నిలుచుట.

లండను, ఆగస్టు 8:—జర్మనులు వెడ్ల సేనతోను చాల కిరంగులతోను వెస్టీ ఉత్తర తీరమున నిలిచిరి. వారు కొన్ని వెడ్ల కిరంగులను ఎయిసునదిమీద దాటించిరి. కొన్ని కుంతలను కూలద్రోసిరి. అటనుండి వారిని తరుముట అసాధ్యము గాదు. జూలై 15-వ తేదీనుండి 74 జర్మను దివిజనులు పోరు చున్నవి.

బ్రిటిషువారు హార్వినోర్పును పట్టుకొనుట

లండను, ఆగస్టు 8:—విల్లర్స్ బ్రిటనోకు తూర్పున 8 మైళ్ళలోనున్న హార్వినోర్పును బ్రిటిషువారు పట్టుకొనిరి.

జర్మనులు నిలువబాలకుండుట.

పారిసు ఆగస్టు 8:—పరాసువారు అమిస్సుకు వైర్స్ తిగా పురోగమనము పరిపిరి. వారు కిరంగుల సుపయోగించ లేదు. వారచటికేగు సరికి జర్మనులు నిలువబడలేని స్థితిలో నుండిరి. హిందెడ్ల మాన్లను కొరులయొద్ద ఉత్తరమగుపాద జరి గినది; మిత్రమండలికే అనుకూలము కలిగినది. అంగ్లపరాసు చేపలోని పదారులు 2 1/2 లక్షల మంది యుండిరి. సేన మొత్త ము 5 లక్షలమంది.

ప్రాంతంలో అవసరమైన పనులు

అందమ, ఆగస్టు 8:—మౌల్వీగారు మాంటిడిదరులకు నడుమను 20 కిలోమీటర్ల దూరమున చుట్టూనున్న గిరి గంటలకు మేము కష్టపడమున నన్నిటిని చేరి 100 ఫిరంగులను 7000 మందిని వశపరచుకొంటిమి. ఒకవేళ అమీనికి ఎదురు 7 మైళ్ళ పురోగమమునవలసింది. అది చాల ముఖ్యమగు ప్రజ్ఞాము. జర్మనులు సంపూర్ణముగ విభ్రాంతు లైరి. వారి ఏ వ్యాటు లన్నియును వ్యర్థమై నైరి. ఇటీవల కలిగిన సాం గ్రామిక స్థితియం దగ్గరనుగు మార్పుకలిగినదని పొమ్మెంటు ప్రజల సభలో బోసగ్లాగారు నడిచిరి.

తీవ్రమగు పోరు

అందమ, ఆగస్టు 8:—ఆగ్నేయ మాంటిడిదరులకునడుమ 25 మైళ్ళ దూరమున బ్రిటిషు సగాను సేనలు తలపడెను. మారి వెలు ప్రాంతమున తీవ్రమగు పోరు జరుగుచున్నది. ఉదయము తిగింటలకే మొదటి వరుసగానమున వశమైనది పరామి కిరి రచానుండి మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు అంతిమ వ్రవచ్చినది.

శత్రువుల విధి నుము.

అందమ, ఆగస్టు 8:— నేడుదయమున అంకరుబీదకీ జమున బ్రిటిషువారు తలపడిరి. పిమ్మట పరామివారు తలపడి దక్షిణమున చాల మైళ్ళవరకును నడచిరి. వానుపొలుకు 15 క నేనుకు బలమగు కాకిడి కలిగినది. కినిమములు ఫిరంగులు కాల్చిరి. పిమ్మట పెద్దఫిరంగులను కందకముల మోర్తాయలను ముందుకు పాగెను. పెద్ద ఫిరంగులు ముఖ్యస్థానములయం దధి కముగా పనిచేసెను. పరామివారు గూడ నూరు టాంకులు తోడ్పడెను. శత్రు సేనలో చాలభాగము విభ్రాంతి మయ్యెను. టాంకులు అగ్నినదిని చాటి బూసులోయలోని విషమ ప్రతే కమున కేగెను. ప్రరామివారికి గూడ పురోగమము నులిపిరి. విభ్రాంతి యర్థ్యధికమని పట్టునదిన జర్మనులు నుడిచిరి. చాల మందిని మర ఫి రంగులను పెద్దఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి. చాలమందిపట్టువకుమన్నాడు. వారి సేమిచేయ వలెనో తెలియకున్నది. మేము నిగూఢముగను మరుకుగను పనిచేయుటయే విజయమునకు కారణమని నేడు బ్రిటిషుకలిర చూనుండి వాదవచ్చినది.

సయాము సేన.

అందమ, ఆగస్టు 7:— సయాము సేన ప్రాంతము వచ్చె నని మార్మింగుపోస్తు వ్రాసినది.

జర్మనుల పలాయనము.

జ్యూలీ ఆగస్టు 7:— అరాసునుండి రెయిన్సువర కునుకు రంగమున జర్మనులు మరల వెనుకకుపోయిరి. రష్యాకు సేనను పంపవలసినచుట్టచే వారిట్లు వెనుకకుపోయిరిని రెండు జ్యూలీ వార్తాపత్రికలు వ్రాసినవి.

మిత్రమండలి విశేషముగా ముంగుకుపోవుట

అందమ, ఆగస్టు 8:—మిత్రమండలివారు ఆర్మేంటి లలో కిగినపుడు నష్టమేమియును కలుగలేదు. వైటుగార్డులు వారికి తోడ్పడిరి. ఈ నెల 4-న తేదీని బోల్చివిక్టరీలు ద్వీనా మీదుగా వెనుకకు పోయిరి వారివైని గుండ్లు కదలబడెను. శత్రు సేనలో 8000 మందిగలరు. వారిలో 8 వేలమంది కార్మి కులు 1500 మంది సాయుధులగు మీక్లిమిలిస్టులు 400 మంది బాల్లండువారు 900 మంది జర్మనులు చాల వైలువెట్టెలను సామగ్రులను రెండు పెద్దఫిరంగిదళములను మిత్రమండలివారు వశపరచుకొనిరి. ఫిన్లండు కుత్తరమున జర్మనుసేనలో 15000 మంది యుండురు. వారిలో చాలమంది అసమర్థులు మర్మను ఇనుపదారివంకకు వారు రాగోరుచున్నారు. అచట నదివరకే చిల్లర యుద్ధములు ప్రారంభమైనవి. ఆర్మేంటిలునుండి రైలు మార్గమున బాల్కానాకు మిత్రమండలివారు చురుకుగా పోవుచున్నారు.

రుష్యా

పై బేరియాలో మిత్రమండలి సేన.

అందమ, ఆగస్టు 8:—మిత్రమండలి సేన ఆర్మేంటిలు వద్ద దిగి వల్గ్రా ఇనుపదారివనునదిని దక్షిణముగా వెళ్లుచుం డెను. ఆర్మేంటిలుకు దక్షిణమున జర్మను సేనయు రష్యా సేన యు తలపడగా తరిమితిమి. ఆర్మేంటిలుకు దక్షిణమున 70 మైళ్ళలోనున్న పిచేకరాయవంక కా సేన పోయెను. కొన్ని సామగ్రులు మావశమైనవి.

జపానువారు వ్లాడివస్టకులో దిగుట

అందమ, ఆగస్టు 7:— యుద్ధవాకల సమాచారమున జపాను సేన వ్లాడివస్టకులో దిగుచున్నది. చాలమంది జర్మనులు పట్టుకొనబడిరిని లాసన్న ఉక్రేను సంఘమునకు తెలిసినదని జెనివానుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జకోస్లావకులు తొందరకలిగించుట.

అందమ, ఆగస్టు 7:— జకోస్లావకుల ప్రతిరోధ మును సోవియటులు జర్మనులు మొదట నుపేక్షించిరి. ఇపు డది చాల విషమమైనది. వారి నడచుటకు ప్రయత్నము సేనను పంపవలసియున్నది. తెనిసగా రిపు డటి సేనను పంపబాలరు గాన జర్మనులే పంపవలెను గాననే ప్రాంతస్థానమున నిటీవల నట్టిమార్పులు జరిగినవి తెను జంబుటంగు నుడివెనని హేను నుండి తంతివార్త వచ్చినది.

జర్మనీ

హెల్సింగ్ బురాక.

కోపను హేగను, ఆగస్టు 8:— రష్యాలోని స్థితిగతు లను తెలుజరుకును భాస్కరకుకు తెలుపుటకు హెల్సింగ్ బురాక వెళ్లుచు కల్గెను.

విల్లెల్మోవో వెనుగో విప్లవము.

అందమ ఆగస్టు 7:— విల్లెల్మోవోవెనుగో వానికులు 6 నెలలనుండి అంతర్గతముల యుద్ధమును నిలుపుటకు విప్లవము నునదింప నుద్ద్యమించుచుండిరి. ఆతొందరలకుననే చాలోల్లుజ వ్లాన్సు రాజీనామా నిచ్చెను. విప్లవకారుల యత్నములనల 50 అంతర్గతముల మాయమైనవి. 28 గురు విప్లవ వాయువులకు మరణదండన విధించిరి. కీలులో చాలమందిని పట్టుకొనిరిని అంపురదం నుండి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసు పత్రికకు తంతివార్త వచ్చినది.

ఆస్ట్రియా

దురాజోవైని బాంబులు.

అందమ, ఆగస్టు 7:— 6 వ తేదీ రాత్రి 800 కిలో గ్రాములను 7 వ తేదీ యదయమున 1500 కిలోగ్రాముల బాంబులును దురాజోలాకులమీదను వైవికస్థానముల మీదను వదిలి చాల నష్టమున కలిగించితి మని ఇటలీ నాకాదళము వారు తెలిపిరి.

బాల్కను

ఆస్ట్రియావారిని తరుముట.

అందమ, ఆగస్టు 9:— అల్బానియాలో ఆస్ట్రియా వారు నిన్న గాత్రమును నేడును క్రొత్తరంగమున తలపడిరి. ఆ నిన్నవోట్లకు వారి వోడించి 180 మందిని పట్టుకొంటిమని పగా నువారు తెలిపిరి.

అల్బానియాలో ఇటలీ వారు మరల వెనుకకుపోవుట.

అందమ, ఆగస్టు 8:— తెల్లకుత్తరమున ఇటలీవారింకను వెనుకకుపోవలసి వచ్చినది. ఇటలీవారి కుడిపక్కనున్న తరా నువారు ఇటలీవారికి తిరోగమమున తొందరకలుగకుండ కాపాడి. 7 మైళ్లు వెనుకకుపోయి యటలీవారు నిలిచిరి. మిత్రమండలిస్థానములు శురక్షితములు. బెల్టుగూడ నింకను మిత్రమండలి విశేషమునే యున్నది.

నిపాయిలకు యుద్ధక్రమము తేర్చుటలో ప్రాణ నష్ట ము కలుగుట:—టీలములో క్రొత్తగా సేనలో చేరినవాడు కొంద రవిధేయతను పలుపాటులు చూపినందున వారిని ప్రత్యేక స్థలమున నుంచిరి. వారినికవాకుచేయ రమ్మనగా వారు నిరాక రించిరి. వారిని వైవిక విచారణకు కొనిపోవుటకు సాయుధుల గు కొందరు నిపాయిలు వెళ్ళిరి. క్రొత్తవారు వారివైని రాల రు వ్య పా రి పో కాచిరి. వారట్లు పా రి పోకుండనిరోధించుటకు కొందరు వెళ్లగా సాయుధులలో నుంకని కుపాకి ఆకస్మికముగా ప్రేరినది. వెంటనే అంద రును కుపాకులను కాల్చుసాగిరి. 20 నెకనుల సేపు కుపాకులు విరాములైకుండ కాల్చబడెను. అంతలో ఉద్యోగులు నిరో ధించిరి. క్రొత్తవారిలో చాల మందికిని సాయుధులలో నిర్ధరి కిని గాయములు తగిలినవి. అధికారులు వెంటనే విచారణచేసి నేరస్థాపన గావించిరి.

స్థానిక వార్తలు

(1) శ్రీ సంగీత శాల, బారి బ్రాను:—రేపటి(11-8-18) సాయంత్రము 4-15 గంటలకు గోక్షేపాళలో జగన్నాథంపిళ్లె (రామ్మారు) గారు వేణువు ను, గోవిందస్వామి పిళ్లె (తిరుమనాపల్లి) గారు కిడేలును దక్షిణామూర్తి పిళ్లెగారు (పురుకోట) మృదంగమును వాయింపెదరు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—ఈ సభ తరపున మైలాపూరునందలి గోపాలనాయకరు కన్యకాసంఘ సాతకాల నందినమునందు రేపటి (11-8-18) సాయంత్రము 4-25 గం టలకు టి. ఎస్. పంచావళీ కాశ్రిగారి (కుంభకోణం) చే “ శ్రీకృష్ణ గర్వభంగము ” కాలక్షేపము జరుపబడును.

నిమ్మబాత్తుద్ధరణ సంఘము:— ఈసంఘము తరపున చాకలిపేటయందలి కాట్నాడ విధియందలి సంఘము వారి సాతకాలయందు రేపటి (11-8-18) యదయము 8 గం టలకు ఎం. ఆర్. జంబునాథన్ గారును ఎస్. దండపాటి పెట్టి గారును వర్ణ విశుత్తరణగూర్చి యుపన్యసించెదరు.

దక్షిణయిండియా బ్రహ్మసమాజము:— అష్టా పిల్లెపిట్టిలోని 97 వ నెంబరునందలి ఉపాసన మందిరమునందు రేపటిసాయంత్రము 6 గంటలకు ఎం. పి. ఈశ్వరమూర్తయ్య పిల్లెగారు అరవమున ప్రార్థనను జరిపి “ సాఖ్యము ” ను గూర్చి యుపన్యసించెదరు.

సిరాచిల్లలు

నీళ్లలో వేసిన వెంటనే కరిగి పోవును. మిక్కిలి ప్రకా శమానముగ నుండును. కాగితముల చినిగిపోదు ఒకరిల్ల ఒకరుడ్డి సిరాయగును. అనద్యకేమగు నీలిగర్వముగల నల్లటి సిరాచిల్లలు 144 టికి కెల 1-2-0. ప్రకాశమానమైనట్టియు నీలిగర్వముగల నల్లటి సిరాచిల్లలు 144 టికి ధర 2-12-0 ఎట్లటి సిరాచిల్లలు 144-ను 1-6-0 పచ్చని సిరాచాత్రలు 144 టికి 1-4-0 పెద్ద మొ త్రముగ కొనువారలకు మంచి యినామియలకును (1278)

BENGAL INK FACTORY.
24, Tarak Chatterji Lane, Calcutta

ఓరియంటల్ గవర్న మెంటు సెక్యూరిటీ

భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్
సం 1874 స్థాపితము. హెడ్ క్వార్టర్సు, బొంబాయి.

నిలవసాము 5,70,00,000 రూపాయలు
ఇంతవర కిచ్చివేసినది 5 కోట్ల
రూపాయలు.

ఈ ఓరియంటల్ కంపెనీలో చేయుబడెను, ఎంహౌవమెంటు భీమాకన్న సురక్షితముగు పెట్టుబడి వేరొకటి యుండదు. అందువలన పాలిసిదారునకు వృద్ధాప్యదశయందు నమ్మక మగు ఆదాయమును సమకూర్పుటయే గాక, పాలిసిదారునికి లకాల మరణ మగునేని అతని కుటుంబమునకు జీవనో పాధియు కలుగును. ఫిరమగు ఆదాయములు లేని వారలకును పెద్ద కుటుంబములకును ఇది చాల సౌకర్యమును మార్గము. (672)

Applications are invited from respectable Telugu knowing gentlemen for the post of a Travelling agent for the Telugu districts. Most favourable terms to those who can give guarantee of business.

Apply to:—
W. St. John church,
Branch Secretary.
Oriental Assurance Buildings,
Post Box No. 8, Madras.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)
—:o:—

Great Britain

India in Parliament. Reform Scheme Discussed.

Mr. Montagu's Statement.

LONDON, August 6.

In the House of Commons there was a very good attendance for the Indian debate. Mr. Montagu introducing the Indian Budget dealt very briefly with finance. He detailed India's war effort concerning which his reference to the right of Indians to Army commissions was loudly cheered. Then he spoke for an hour on the Reform Proposals laying special stress on a periodical review of the working of the scheme by a tribunal appointed by the House of Commons, which he regarded as essential to the full working of the scheme. He also strongly emphasised the fact that the Viceroy and himself were absolutely sincere when they invited criticism on the scheme, which must be sifted and tested. He concluded by earnestly appealing to the House not to delay action until after the war. Mr. Montagu was very warmly cheered when he sat down.

Mr. Montagu's Speech.

India's Great Part in the War.

LONDON, August 8.

Mr. Montagu in course of his speech emphasised that India had already raised well over £53 million sterling out of a \$100 million war contribution promised, despite the fact that contributions were only possible by severely restricting expenditure on vital necessities such as education, sanitation, and the development of industries. Detailing India's other war efforts Mr. Montagu instanced the great exports of wheat, tea, jute, wool, hides and minerals. He emphasised that Indian Troops had played a very large part in France at the beginning of the war and were playing by far the larger part in Mesopotamia, Palestine and East Africa. This was possible solely owing to the enormous increase of recruits. He informed the House that recruiting authorities in India did not doubt that the men necessary to complete the new Establishment would be obtained. Mr. Montagu emphasised the fact that the record of recruiting figures of fifty thousand in June included men from the provinces, such as Burma from which province recruits never previously came.

Commissions for Indians.

Referring to Army commissions for Indians and the disension of the Military members of the Army Council regarding this, Mr. Montagu declared that a man who was asked to fight, in this war specially, should be given every opportunity of winning by gallantry any position in the army whatever his race. He hoped that the controversy would be finally settled with the approval of the overwhelming majority of the people of Great Britain.

Railways from India.

Mr. Montagu emphasised that India had provided seven hundred miles of railways, two hundred engines, and six thousand vehicles for the various theatres of the war. The railways in Mesopotamia and Palestine were largely constructed with materials supplied by Indian railways and were chiefly worked by Indians. The flotillas on the Tigris and Euphrates were mainly Indian river-craft. The lighting plant at Basra and Baghdad was mostly Indian, as was also very large proportion of the agricultural machinery whereby the fertility of Mesopotamia was being revived.

The Reform Proposals.

Turning to the Report Mr. Montagu claimed that the principles of reform recommended therein were the logical and inevitable outcome of British rule in India. He emphasised that the movement which led to the announcement of Aug. 20th, started by Lord Hardinge was continued by Lord Chelmsford. Mr. Montagu inherited the situation from Mr. Chamberlain. Mr. Montagu reiterated that the allegation that the movement was a conspiracy by himself into which he had led an unwilling and unfortunate Viceroy was a travesty of facts. He paid a tribute to Lord Chelmsford's earnestness and sincerity, his judgment, his steadfastness of purpose in pursuing what he thought was right, his complete lack of prejudice, and his almost unexampled patience. Lord Chelmsford and he were jointly responsible for the Proposals. They walked together, neither being unwillingly harnessed together.

The August 20th Announcement.

After reading the announcement of August 20th Mr. Montagu pointed out that the British Government was committed to that principle which had been unchallenged by Parliament for nearly a year. He emphasised most strongly that, while the House, if it wished, could tear up the proposals contained in the Report in order to find better, it could not, without perpetrating the grossest breach of faith in the history of the world depart from the announcement of August 20th. Therefore, he said to extremists on both sides that they could not discuss the Report unless they came within the four corners of the announcement. The announcement was inevitable. They could not say that self-government was right in every other part of the British Empire and deny it to India. If they were going to institute responsible govt. in India, the first thing to do was to give the people the vote on the broadest franchise possible and to give the representatives elected by them real and responsible work to do. Detailing the Proposals Mr. Montagu said that the proposal that the salary of the Secretary of State should be borne in the estimates of the House of Commons was made simply in order that the Secretary of State's control of Indian affairs, which could only be exercised in the name of the House of Commons, should be brought into proper relation to the House of Commons.

Parliament's Control.

And he was not now talking of the financial unfairness whereby the Indian tax-payer was saddled with the cost of his salary. The proposal if adopted would give greater reality to Indian debates in the House of Commons. Mr. Montagu pleaded for the acceptance of the

proposals to appoint a Select Committee of the Commons on Indian affairs because India would gain by a sustained up-to-date Parliamentary interest and Parliament would be able with less effort to devote itself to its great Indian responsibilities. He scouted the suggestion that this would bring India into party affairs and nothing was more likely to keep India out of party affairs than such a committee drawn from all parties.

Continuing Mr. Montagu emphasised that as responsible government grew in India, control from Home must be relaxed. There was no reason to fear that the British Empire had been built up by control from Home being replaced by the control of the people of the country themselves. The British connection had been strengthened not weakened thereby. He suggested that a committee of the Commons should consider how much control from Home should be relaxed.

The Indian Machinery.

Dealing with the proposals regarding the Raj itself, Mr. Montagu said, the advantage of the machinery proposed seemed to him to be that it made the Legislative Council far more representative than at present and ensured representative criticism in Delhi and Simla and it could be easily developed from time to time into ordinary Legislative machinery as soon as the Commons were ready to give up its control over the India Legislative. It had another advantage. If the suggested devolution from the Raj to Provincial Governments were carried out the functions left to the Raj would be things, such as Customs, Defence and Foreign policy which were not concerned with British India alone. The proposed germ of the Second Chamber would indicate the road along which in due course and when they wished to share these great imperial purposes, the Princes of India who were now rather isolated in constitution, might join the Upper House in deliberating common affairs.

Referring to the provinces Mr. Montagu said he little doubted that the transference of subjects would proceed faster than many supposed.

Parliament's Periodical Review.

Mr. Montagu specially drew attention to the provision for a periodical review of the working of the whole scheme by a tribunal appointed by the Commons. He said that Lord Chelmsford and he attached great importance to this. The knowledge that this review was destined to come at stated intervals would make for the smooth working of the machine. Officials, non-officials, Englishmen and Indians, would know that they could take grievances to Parliament itself at stated intervals. He believed that this necessarily could only work if we had this periodical review.

The Report.

Mr. Montagu emphasised the thoroughness with which the problem was discussed in India before the Report was drawn up. He said it had been suggested that the work should be done all over again by another committee. He did not think that possible. He did not believe we would ever be able to convince Indians that we were in earnest if the suggestion were adopted. Lord Chelmsford and he were absolutely sincere when they asked the Government to publish the Report for criticism. The Report was not there as a finished document which they sought to translate unaltered into an Act of Parliament. It must be sifted and tested.

Communal Representation.

Referring to communal representation Mr. Montagu said that he did not withdraw a hair's breadth from the objectives in the Report concerning this. If it was wished to build up a community of interests and to overcome racial antagonism the worst way to begin was to send Indians to different polling booths. If communal representation were established on a large scale there would be some justice in the accusation that we were trying to divide the people of India in order to rule them. The whole success of the scheme depended on getting an electorate thoroughly representative of all the peoples of India. In order to complete the scheme the Government had assented to the immediate appointment of two committees and recommended a report to consider the electorate question, reserved and transferred subjects and what should be the Raj's concern and what be provincial.

Those who thought communal representation was the only way to obtain representation of all the peoples of India would have the opportunity of arguing that as an open question before the committee on India. He would very much regret if it were proved that was the only way. He was convinced that way to beat ones enemy at poll was to fight him, not to ask special representation of this sort.

After inviting criticism of the machinery he proposed to enable the Indian Ministers and Executive Councils to discharge their respective responsibilities. Mr. Montagu proceeded to deprecate stigmatising defects of any section of Indian people. He paid a high tribute to the patriotism of Indians, which was slowly becoming national.

Reasons for Limitations.

Alluding to those demanding responsible Government immediately he emphasised that the limitations of the scheme were due not to distrust or fear but to facts and time. It was useless to expect Parliament, which was equally proud of India to give up control of Indian affairs to a non-existent Indian electorate. It was impossible to pretend that obstacles to democratic progress such as illiteracy, caste distinctions, and communal antagonism did not exist. But the true friends of India hoped and believed that they would tend to disappear with development of free institutions. The reasons for the limitations would disappear with them and India would be entitled to claim from Parliament that the limitations should be swept away. But the Indian electorate must first be created, trained, and exercised. Nobody had a right to reject the proposals because they did not give him to-day what he could only get to-morrow. The Indians were entitled to ask that they should be placed upon the road and have access to Parliament at stated intervals for hearing of their case. It seemed to him that there was no other course.

A Grave Warning.

Mr. Montagu uttered a grave warning regarding the dangers of agitation which might produce chaos and revolution, imperilling liberty, retarding progress and causing untold misery. These had frequently been caused by obstinacy, short sightedness, arrogance and unwillingness to yield to the legitimate demand of a growing and living people. He concluded by strongly urging that the work of building up a free self-governing responsible India within the Empire should be begun now.

The Debate.

Following Mr. Montagu Mr. Ramsay Macdonald declared that the Secretary of State's Council should be abolished. There could be no satisfactory system of representation for India under the present system of education, and unless agriculturists and workmen had their share. The Civil Service should be given a task commensurate with their great political capacity.

Sir John Rees urged a speedy carrying out of the proposals of the report. If the establishment of a democracy in India led to a period of Brahmin oligarchy, that should not be greatly deplored. The Brahmins were the natural leaders of the people of India. The reception of the proposals by extremists such as Mr. Tilak and Mrs. Besant showed that the proposals were not likely to give away British power in India.

Mr. Cotton wholeheartedly supported the report. He urged action now.

Captain Lloyd suggested setting up a Parliamentary Committee to examine the proposals.

Mr. Charles Roberts urged that the Government should frame a Bill.

Mr. Chamberlain commended the very satisfactory character of the debate and said the Cabinet had not had time to arrive at a detailed conclusion regarding the report. The Committee mentioned by Mr. Montagu would be appointed and would proceed to India as soon as possible to deal with questions which were essential to the drafting of a Bill. There need be no apprehension that the Government meant to go back in letter or spirit from the declaration of August 20th. He did not pretend that an immediate result of the changes contemplated would be to increase the efficiency of the Government of India. Progress in India must be through mistakes.

Mr. Wedgwood declared that the report was based on a genuine desire to see India become a nation. He was glad that the House had unanimously received the proposals as the right thing to do.

Sir W. Parrott warmly welcomed the proposals.

Mr. Denman regretted that no progress was possible until the committees reported. He suggested that the main fabric of the structure should be set up and details filled in by Order in Council.

Unanimous Approval of Self-Government.

Winding up the debate Mr. Montagu said that the whole-hearted acceptance by all the speakers of the principle of self-Government for India was a remarkable fact in the history of the House and India. He did not see how it would be possible to introduce legislation this year owing to the necessity for giving ample time for discussion and the difficulty of drafting a Bill. He hoped that the reports of the two committees to be appointed would be received early next year. He emphasised that the Government, though it could not hurry, would not pause in carrying out the policy contained in the announcement of August 20th.

The Debate in the Lords.

The Government's Attitude.

LONDON, August 7.

In the House of Lords Lord Sydenham repeated his previous criticism of the Proposals of the Indian Report and urged that the Report should be examined by some competent body.

Lord Carmichael and Lord Crews approved the Report. Lord Harris urged that the Government should proceed cautiously.

Lord Lamington said the Report did not contain so many dangerous features as he had at first thought, but a final judgment was impossible until they had seen all the evidence on which the Report was based.

Lord Islington pleaded that judgment should be reserved because the scheme was incomplete and owing to the war the Government had been unable to form an opinion on it. He counselled the people of India to be patient and allow due time for the completion of the scheme.

Lord Curzon said the Government was not committed to the scheme because it had not time to consider it and had not yet received the expression of public opinion in British India, which they had pledged themselves in the announcement of August 20th to await. Also they had not had the opinion of the Local Government of India. Important sections of the Moslem community in India had not yet pronounced their views. There were many persons in India very suspicious of so-called broad-minded rule. During the next three months also important associations in Britain would acquaint the Government with their views. The Government must first fully examine all these expressions of opinion.

Press Comments.

LONDON, August 7.

The "Times" says:—The Indian Report met with a very favourable reception in both Houses. The bold policy of the report and the declared policy of Government obtained almost unanimous approval, the only marked exception being Lord Sydenham. It is becoming clear, the "Times" says, both here and in India, that criticism and the Report is steadily turning towards points of detail while there is comparatively little opposition to the scheme as a whole. The "Times" strongly supports the suggestion that a special Parliamentary Committee should be set up here to examine all the points raised in the Report.

Indian Marine and Army.

LONDON, August 7.

In the House of Commons Mr. Montagu stated that he understood there was no legal obstacle to granting Indian Marine Officers King's Commissions. If so he proposed to proceed with this without delay. He also stated that the proposals of the Government of India for the grant of children's allowance to officers of the Indian army including the reserve and medical service had been referred to the War Office. Mr. Montagu proposed that allowances should be granted retrospectively to Oct. 1st 1917.

No Women M. Ps.

Law Officers' Decision.

LONDON, August 8.

In the House of Commons Mr. Bonar Law stated that the Law Officers of England, Scotland, and Ireland were unanimously of opinion that women were not entitled to be candidates for Parliament.

The "Warilda" Disaster.**Heroic Rescue Attempts.**

LONDON, August 6.
Mrs. Violet Long, Deputy Chief Controller of "Wascos", who was drowned in the "Warilda", was the occupant of one of the captured lifeboats. When she was in the sea she got entangled with some ropes. Her orderly held her up for a long time by her hair. Others came to the rescue, but Mrs. Long suddenly collapsed and sank. The captain of the ship was drowned through returning to his ship for papers. He was seen struggling in the water. The first officer in vain endeavoured to rescue him.

Peace Impossible.**Till Germany is Disarmed.**

LONDON, August 8.
In the House of Commons replying to pacifists Mr. J. M. Robertson, who described himself as a lifelong pacifist emphasised that peace was impossible until the Allies were able to compel Germany to disarm after which universal disarmament must follow. A "Lansdowne" peace would enable Germany to continue her military establishment, compelling all other nations to maintain conscription.

Irish Home Rule Bill.**Government Committee's Sitting.**

LONDON, August 8.
In the House of Commons Mr. Shortt announced that a Government Committee was sitting endeavouring to shape an acceptable Home Rule Bill.

Leave for Soldiers.

LONDON, August 8.
In the House of Commons Mr. Macpherson stated that an arrangement had been made to give leave to six thousand men daily from France, a thousand weekly from Italy and seventeen hundred weekly from Salonika. Arrangements were being made as regards Mesopotamia, Egypt and east Africa.

Faridkot State Policy.

LAHORE, August 9.
Speaking at a War anniversary durbar at Faridkot H.E. the Maharaja Sahab Bahadur of Faridkot said that the report of constitutional reforms which had been published promised a substantial practical step towards the realisation of responsible Government in India and he felt it to be his duty to acquaint the people of his State with his personal views on the subject. The Indian States so far had been, rightly too, left out of the scope of Indian politics, but with the spread of education with greater facilities for communication between the inhabitants of Indian States and British India, it was but natural that they should feel the current with which the whole Indian atmosphere seemed so fully charged. For after all, Indian States formed an integral part of the Indian Empire. There were certain matters which equally affected the Indian States with British India. For such matters of joint concern H. E. the Viceroy and the Right Hon'ble the Secretary of State devised means of co-ordination, safeguarding fully the interests of Indian States. Therefore he would strongly advise the people of State to hold themselves aloof from party politics of British India, as there was no reason why they should at all meddle with the affairs of other people when they would not welcome outside interference in their own. As a necessary corollary the question arose that while the people of British India have been given a definite place in the Government of India with specific responsibilities, how were the inhabitants of Indian States being brought up in keeping with the spirit of the times. He for one, would welcome a corresponding gradual change in his State, but must take stock of the present situation and find out what steps should be taken to introduce popular Government in Faridkot State.

Siberia**New Developments in Siberia.****Allied Landing at Archangel.****Advance Along Volodga Railway.**

LONDON, August 8.
After landing at Archangel the Allies advanced southward along the Volodga Railway. Opposing forces supported by Germans offered resistance five miles south of Archangel, but was driven back and retired towards Obozerskaya seventy miles south of Archangel. Some German war material captured.

Allies Rapidly Pushing Forward.

LONDON, August 8.
The Allied landing at Archangel was performed without a casualty and was assisted by white guards. On August 4th the Bolsheviks who had withdrawn across the Dyina were shelled out of their positions. The hostile forces number eight thousand five thousand being workmen, fifteen hundred armed maximalists four hundred Laps and nine hundred Germans. The Allies have captured large quantities of rolling stock, stores and two heavy batteries. The German forces north of gulf of Finland are estimated to number fifty thousand mostly being of inferior type. These are concentrating for advance on the Murman Railway where there has already been some skirmishing. The Allies are now pushing forward rapidly from Archangel along the Railway to Volodga.

Czecho-Slovak Trouble.**Developed into Serious Menace.**

LONDON, August 7.
According to a telegram from Hague the "Weser Zeitung" says that Czecho-Slovak danger was originally underestimated by the Soviet Government and Germany and has developed into a most serious menace. It must be combated with strongest possible force and as it is

very impossible that Mr. Lenin will be able to raise sufficient force Germany must intervene hence the Journal concludes the recent developments on the western front.

Japanese Landing at Vladivostock.**Many Germans Arrested.**

LONDON, August 7.
A telegram from Geneva states, that the Ukraine Bureau at Lausanne learns that forces of Japanese are landing at Vladivostock protected by warships. Many Germans have been arrested.

Hefferich's Arrival.

LONDON, August 8.
COPENHAGEN.—Mr. Hefferich has arrived in Berlin to report to Kaiser and Chancellor on situation in Russia.

Albania**Operations in Albania.****Further Italian Retreat.**

LONDON, August 8.
In Albania the Italians have been forced further to retire north of Berat entailing a conformable movement by the French who are operating on the Italian right. The retirement was seven miles deep and has now ceased. The Allies occupy strong positions and still hold Berat.

Austrian Attacks Repulsed.

LONDON, August 9.
A French eastern communique says in Albania the Austrians last night and to-day renewed their violent attacks against our new front. Everywhere they were repulsed and we took 130 prisoners.

Central Powers**German Factories Bombed**

LONDON, August 9.
The Air Ministry states that aeroplanes have successfully attacked explosive factories at Rembarch with good results. All our machines returned.

Revolutionary Trouble**Anti-Submarine Propaganda.****Many Ring Leaders Sentenced to Death.**

LONDON, August 7.
A telegram to "Daily Express" from Amsterdam states that Holtzendorff's resignation was due to revolutionary troubles at Wilhelmshaven on the part of the sailors who for six months past have been carrying on propaganda with the object of stopping submarine. It is stated that over fifty submarines have disappeared at sea as the result of propaganda. Twenty three ringleaders have been sentenced to death and many arrests have been made at Kiel.

America**Federal Trade Commission.****Important Recommendations.**

LONDON, August 9.
WASHINGTON.—The Federal Trade Commission recommends Government to acquire control of principal stockyards and cold storage plants in United States in order to destroy Monopoly exercised by five big meat companies in Chicago. The commission also recommends Government acquisition of railway cars used in meat industries. Commission points out that big American packers control more than half meat on which Allies are dependent.

ALLIES NEW BLOW.**Big Offensive South of Ancre.****Considerable Haul of Booty.****Western Front****Attack Developing Favourably.**

LONDON, August 8.—4-15 P. M.
A French communique says: At five this morning we, in conjunction with British troops, attacked southeast of Amiens. The attack is developing in favourable conditions.

All Objectives Gained.

LONDON, August 8.—11-55 P. M.
A British communique says:—Operations began this morning on the Amiens front by the French First Army under General Debeny and the British Fourth Army under General Rawlinson and are proceeding satisfactorily. Allied troops assembled under cover of night unnoticed by the enemy. At the hour of assault French, Canadian, Australian and English divisions assisted by a large number of British tanks stormed a front of over twenty-five miles from the Avre at Braches to the neighbourhood of Morlancourt. The enemy was surprised. We made rapid progress at all points. At an early hour our first objectives were reached along the whole front. During the morning the infantry's advance continued actively assisted by British Cavalry, light tank and motor machinegun batteries. German resistance was overcome at certain points after sharp fighting and many prisoners and guns captured. The French gallantly attacked and crossed

the Avre despite opposition and carried hostile defences. The greater part of our final objectives north of the Somme were gained before noon but in the neighbourhood of Chipilly and south of Morlancourt the enemy made prolonged resistance, but finally our troops broke down this resistance and gained their objectives. The gallantry and dash of Allied infantry south of the Somme gained during the afternoon the final objectives on the whole front assisted by light tanks and armoured cars. The cavalry passed through the infantry and beyond the objectives riding down German transport and limbers in retreat, surrounded and captured village after taking many prisoners. We reached the general line Plessie, Rexainvillers, Beaumont, Caix, Framerville, Chipilly and west to Morlancourt. It is impossible to estimate the prisoners, guns and material captured, but several thousand prisoners have been taken and many guns.

Air Successes in July.

LONDON, August 9.—1-50 A. M.
Last night's French communique says an attack began morning southeast of Amiens in conjunction with the British and continued under good conditions. Details are published in a British communique. One hundred and eighty-four enemy aeroplanes were brought down during July while 154 were seen to fall disabled in the German lines. Our aeroplanes in July set fire to forty-nine enemy captive balloons. Our bombing planes in July dropped 194 tons of projectiles during the day and 356 tons during the night on Marne bridges enemy troops south of the Aisne and stations in the region of Laon, Hirson and Bethel.

Germans Admit Allied Advance.

LONDON, August 8.
A wireless German evening official says:—Between the Ancre and the Avre the enemy forced his way into our positions.

Allies Cross the Vesle.**Positions Established.**

LONDON, August 8.
Reuter's correspondent at French Headquarters, wiring yesterday, says:—At 2 o'clock on the afternoon of August 6th French and Americans crossed the Vesle east of Braisne, despite enemy resistance, and established themselves north of the bank. Up to the present there have been only patrol engagements on the north bank of the Vesle.

Situation Not Established.**Developments Expected.**

LONDON, August 8.
PARIS.—Commenting on the situation the "Temps" says it must not be concluded from the present lull between Soissons and Rheims that the situation has become established. The battle may blaze up elsewhere. We shall learn before long the plans of Marshal Foch, besides those of the enemy.

22 Enemy Machines Felled.

LONDON, August 8.
In a communique regarding aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—We dropped over seventeen tons of bombs during the day of the 7th August with good effect. Fifteen hostile machines were brought down and seven driven down out of control. Two British machines are missing. Bad weather hampered operations during the night. A ton of bombs was dropped. One of our night-fliers is missing.

Harbonnieres Captured by British.

LONDON, August 8.—8-40 P. M.
The British have captured Harbonnieres six miles east of Villers Bretonneux.

All Objectives Gained.**Statement in Commons.**

LONDON, August 8.
In the House of Commons Mr. Bonar Law said that on a front of twenty kilometres between Morlancourt and Montdidier by three o'clock we had reached all our objectives and captured a hundred guns and seven thousand prisoners. The advance was to a depth of between 4 and 5 miles. At one point we had penetrated to a depth of seven miles, the ground gained being immediately in front of Amiens. The strategic importance was obvious. The attack completely surprised Germans and has upset whatever plans they formed. The result may be taken as an indication of complete change in military position which has occurred recently.

Stiff Fight Raging.

LONDON, August 8.
Reuter's special correspondent at French headquarters wiring at noon to-day says: The British and French are attacking on a front of approximately twenty-five miles between Albert and Montdidier. A stiff fight is raging on the outskirts of Morisels. The first line of objectives had fallen by eight o'clock this morning.

German's Unable to Withstand Onslaught.

LONDON, August 9.
PARIS.—The French advanced southeast of Amiens to assault without artillery preparation and found enemy in the act of being relieved and utterly unable to withstand the onslaught. The most violent fighting raged at Hangard and Morlancourt the advantage remaining with us. It is estimated that British and French participating total a quarter of a million infantry or half a million of all arms.

German's Hold North Bank of Vesle.

LONDON, August 8.
News received uptodate indicates that Germans are holding the north bank of Vesle in considerable strength with many guns. It is reported that they have withdrawn some heavy guns across the Aisne and destroyed some Aisne bridges. The Germans will probably be compelled to abandon the Vesle line if it is seriously attacked. Seventy-four German divisions have been engaged since July 15th.

Further German Retreat. From Arras to Rheims.

LONDON, August 7.
ZURICH:—Two local German-owned newspapers announce further retreat of Germans on the whole front from Arras to Rheims, which they state is due to the necessity of sending troops to Russia.

Siamese Contingent. Arrival in France.

LONDON, August 7.
The "Morning Post" states that the Siamese contingent has arrived in France.

Americans Gain Ground

LONDON, August 9, 10.35 A.M.
An American official report says:—We have gained ground north of the Vesle.

Battle Progressing Well.

LONDON, August 9.
Reuter's correspondent at French headquarters wiring at 6 o'clock last night says: Battle on the Avre line is progressing well along the whole front of the attack. Our troops have established themselves on plateau overlooking Avre valley from east deploying on this for continuation of attack. There is every reason for confidence. It must be remembered that a series of important local operations carried out on this front between August 2nd and 5th was most successful in pushing back Germans and taking prisoners. General Debeny has since then never relaxed his pressure with the result that he held banks of Avre from Bracques to beyond Fragicourt when the attack began to-day.

Enemy Completely Surprised.

LONDON, April 8.
Reuter's correspondent at British headquarters wiring to-day states:—The British attacked at Dawn this morning south of Amiens to where our right rests upon the French a distance of twelve miles. The French shortly afterwards took up the battle and prolonged the front of the attack southwards several miles. The main weight of the blow was directed against Von Hutiers 18th Army. The battle opened with a three minutes bombardment and then the barrage of field guns and trench mortars crept forward heavy guns concentrated on oblique points of resistance, while some hundred of fighting tanks advanced as infantry waves advanced. The enemy was mostly taken by surprise. Our tanks crossed the river Avre working towards more difficult ground in Luge valley. The French also report good progress. Their prisoners admit that surprise was complete. Considerable hauls of prisoners and machine guns and some artillery have already been made. We are taking more prisoners than we know how to deal with. The swiftness and secrecy of our concentration was the main cause of initial success.

Italian Front

Durazzo Docks Bombed.

London, August 3.
An Italian Naval communique says:—Our airplanes dropped six hundred kilograms of bombs on the night of 2nd and fifteen hundred on the morning of 7th on military works and docks at Durazzo with great effect.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

—10—
(BY WIRE.)

Simla

The Second War Loan. 26 Crores Subscribed.

SIMLA, August 9.
Applications for the second Indian war loan now total close upon twenty six crores of rupees.

An Unfortunate Incident. Several Soldiers Lost Lives.

SIMLA, August 9.
A Press communique says:—A most unfortunate incident is reported from Jhelum in which several soldiers lost their lives and others received injuries. It appears that owing to repeated acts of indiscipline a body of recruits, attached to the depot of unit at that station were segregated under guard in some new barracks. When ordered to parade the recruits refused to leave their barracks and force had to be used to object them. An armed escort was attempting to march the recruits with a view to their removal for trial when the latter resisted the escort by throwing bricks and attempted to escape. While a portion of escort was doubling to cut off the fugitives one of the escort accidentally discharged his rifle. This was the signal for uncontrolled outburst of firing which lasted for some 20 seconds before officers in charge were able to stop it. Numerous casualties resulted among the recruits and two sepoy of the escort also suffered injuries. An investigation was immediately held by military authorities and suitable action taken to fix the responsibility for this regrettable occurrence.

Alliance Bank Annual Gathering.

SIMLA, August 9.
The annual general meeting of the Alliance Bank of Simla was held here this afternoon. There was a large attendance of share holders and Mr. E. J. Buck, C. B. E., occupied the chair.

On the conclusion of Mr. Buck's remarks Mr. G. A. Monoroff spoke. Mr. W. E. Fleming, a shareholder for 44 and Sir Alexander M. C. Robert, a shareholder for over 30 years, years made complementary and interesting remarks

regarding the working of the bank and warmly welcomed Mr. Black as Manager, Sir Alexander Mc Robert said that he thought the time had come when the bank should abandon its parochial title and call itself as it really was the Alliance Bank of India.

Resolutions were then duly passed adopting the directors report and statement of accounts. Messrs. Monoroff Dallas and MacLayden were re-elected directors. Messrs. Nelson King and Innes were re-elected auditors and the meeting came to a close with votes of thanks to the Director General, Manager, staff and the Chairman.

Calcutta

Alleged Rioting and Assault. Charges Framed Against a European and two Durwans.

CALCUTTA, August 9.
The District Magistrate of Howrah yesterday was engaged in hearing a case in which Mr. Morgan, Manager of Belvedere Jute Mill and his two Durwans were prosecuted for rioting and assaulting several millhands. The prosecution story was that the millhands demanded 10 per cent. increase of their wages but as Mr. Morgan would not allow it they struck work for two weeks but afterwards resumed work, Mr. Morgan promising to grant an increase. This created illfeeling between the parties. It was alleged that shortly after this two Durwans of the mill under the orders of Mr. Morgan assaulted the mill hands. Charges having been framed the case was adjourned.

Bombay

Separate Moderate Congress. Sir D. Wacha's Strong Circular.

BOMBAY, August 9.
Sir Dinshaw Wacha has issued the following circular:—I am to intimate that owing to the great danger of the Montagu Chelmsford reform scheme being wrecked by reason of pronounced hostility to it of the extreme section of the Indian public whose leading spirits are now organising a special session of the Congress and also of the avowed opposition to it engineered by the Indo-British Association in London, it has become absolutely necessary in the best interests of the country that an All-India conference of moderate party should be convened for the purpose of giving expression to their acceptance of and general support of the scheme. The date and places of the conferences will be duly notified hereafter.

Bank of Bombay. Annual Meeting.

BOMBAY, August 9.
The annual meeting of the Bank of Bombay was held yesterday, the Hon'ble Mr. N. N. Hogg, Chairman Board of Directors presiding. In moving the adoption of the report the Chairman reviewed the history of the Bank and referred to the huge banking amalgamations that are taking place in other parts of the world and to the likelihood of the question again coming to the front in India. He hoped that the question when raised in India would be discussed from every standpoint on equal terms and without provincial jealousy. He pointed out the huge prosperity attained by the Bank which had become a strong and influential institution. He took a survey of the Indian commerce and finance and submitted that they were both in a most healthy condition. He discussed about the last Broach cotton settlement and hoped that the committee appointed by the Government to introduce a clearing house with periodical settlement and to broaden the issue of contracts will receive full measure and support from the trade. He appealed to the patriotism of the people to support the War Loan.

Affixing Summons on the Door. A Point of Law Decided.

KARACHI, August 9.
A suit involving a long standing dispute which hung upon a point whether the affixing of summons on the door of the defendants office was proper serving or not, was finally disposed of yesterday by the High Court Bench of Judicial Commissioners Court. The parties to the suit were Messrs. Ralli Bros. Karachi, plaintiffs, and the firm of Rai Bahadur Harjimal and Sons of Peshawar, defendants. It was alleged by the plaintiffs that the defendants had committed a breach of contract to supply cotton under the terms of contract. The points of disputes were referred to two European merchants of Karachi as arbitrators who awarded Rs. 11,234 compensation to the plaintiffs under the Arbitration Act. Award was duly filed in the Court of Judicial Commissioner, Sind and the court ordered summons to be issued to the parties. Rai Bahadur Harjimal's summons was forwarded to the District Court, Peshawar, to be served upon him and returned as served before the day of hearing, but on the day of hearing neither Rai Bahadur himself nor any of his pleaders attended. The Court, therefore, passed ex parte order confirming the award. Nearly four months after this order was passed the Rai Bahadur applied that the ex parte order be set aside on the ground that he never has been served with summons. The Court held that the application was stale and therefore dismissed it with costs. In the course of his order Mr. H. N. Crouch, Additional Judicial Commissioner, Sind, remarked I must take it until the contrary be proved that the serving officer after using all reasonable diligence could not find the defendant and that there was no agent empowered to accept service. The presumption is strengthened by the information given by Rai Bahadur Harjimal himself that he is an extremely wealthy person well known in Peshawar that he lives in cantonment and he is personally acquainted with the District Judge who signed the declaration services. It is improbable that either the bailiff or the District Judge was guilty of carelessness or inaccuracy dealing with a person of such standing. Mr. Harjimal does not deny that the bailiff did make two or three attempts to serve nor does he deny that the bailiff was falsely informed that he was gone to Lahore and that it was not known when he would return nor does he assert that there was any member in office

who was authorised to accept service on his behalf. The obvious inference is that he was avoiding service. That his staff received instructions to give false information to the bailiff is probable. The bailiff knew the defendant was at Peshawar, that the District Judge had good reasons for suspecting that the defendant was keeping out of the way. The Counsel for the applicant scouts the idea that his client a man of so much wealth of such high social standing could possibly be guilty of evading service, but that he is not above resorting to such paltry device is evident from the fact that he refused two registered letters which he had good reason to know contained important notices. He is not able to give any explanation why his well conducted office should have refused to accept these notices unless it had been expressly instructed to. It is sheer pretence on the part of Mr. Harjimal that he was not aware of the order passed against him in August 1915. He knew that proceedings had been instituted. He certainly expected that order would be passed. It is certain that he knew about it at the end of May for Messrs. Ralli Bros. informed him by a letter on May 31st 1915 that they were crediting a sum of Rs. 6546 due by him for ginning against their degree and to this letter he sent a reply. I find therefore that the notice was duly served. Rai Bahadur filed a revision application which was dismissed yesterday with costs.

Burma

The War Loan Special Train.

RANGOON, August 3.
(Delayed in Transmission.)
The war loan special train started to-day on its journey from Rangoon to Prome which will occupy four days. Mr. Huddleston, Agent, Burma Railways, accompanied the train which made its first stop at Insein when Rs. 31,280 was taken. Mr. Huddleston and Mr. Chin Twong join the train to-morrow morning and will appeal to the Chinamen along the route.

An Appeal Dismissed.

Mr. Justice Mang Kim, Judge, Chief Court, has dismissed the appeal of sentence to three years imprisonment for swindling a woman under the following circumstances:—The accused claimed that he could increase gold to treble its size and induced the woman to give him gold to the value of Rs. 131. This he placed in a crucible and covered. Then telling the woman to Shiks with their faces to the ground he removed the gold and put in ashes. When the woman as directed opened the crucible a week later she found only ashes. The Judge said there were plenty of people in Burma who claimed this miraculous power of making gold or of increasing gold and when they committed an offence by swindling the credulous it was necessary to punish them. He therefore dismissed the appeal.

Sexual Immorality.

The Bishop of Rangoon speaking at the annual meeting of Vigilance Society said that the number of cases of disease arising from sexual immorality was 26,247 in 1908 and rose to 44,097 in 1917. These figures were from medical statistics for the province. These figures are a disgrace to us. Our business is to be sure that we are fighting this appalling and disgraceful evil. It is a vile wrong to set apart women to minister to the lust of men. The Bishop went on to say that what Colombo had done in abolishing prostitution could be done in Rangoon and ought to be done at the end of war. He also alluded to the work of censoring cinema films and spoke of a film having been stopped as the result of a protest by a European who insisted that the picture was derogatory to the dignity of English women. He suggested that censors should be fairly strict and should turn down anything suggesting of crime or immorality.

Women's Dispensary Closed.

The Bishop announced that a dispensary opened by the Government for women had been closed as the women would not resort to it. He hoped that it might be possible to reopen it not as an official or Government effort but as a private enterprise.

Brief Telegrams.

The Secretary of the All-India Congress Committee writes:—All-India Congress Committee has practically unanimously decided to elect Mr. Hasan Imam President of the Special Session of the Congress.

An epidemic influenza or "la grippe" has unfortunately broken out in Lahore and the Central Telegraph Office, among other public institutions, is at present handicapped by the absence of about a third of its staff.

Reply has been received to the petition to the Governor-General-in-Council submitted by Mr. Asaf Ali for the transfer of his case from the jurisdiction of the Punjab Chief Court, that the Government cannot interfere and suggests that the application be made to the Punjab Chief Court for transfer.

The Backward Communities.

BANGALORE, August 9.
The Associated Press understands that the Government of Mysore will shortly appoint a committee to consider the question of increased representations of the backward communities in the public services and public bodies in the State. This, it is stated, is the result of His Highness the Maharajah's gracious assurance to the recent non-Brahmin deputation.

రాజకీయ సంస్కరణములు

ఆంధ్రనాయకుల యభిప్రాయములు.

వల్లూరి సూర్యనారాయణ రావుగారు
బి.వి. బి.ఎల్. ఎల్. టి.,

మనజేతములో ప్రజలకుగల బాధలెవ్వి? వానిని నివారించుటకు యెట్టి రాజకీయసంస్కరణములు మనకు అవసరము? ఈ ప్రశ్నలకు తగు సమాధానముల నిచ్చినవారు, మాంటాగు గారి శిష్యులలో వైన నేమి, లేక కాంగ్రెసువిధానములో వైన నేమి, తగుమాత్రము చేయుచున కొరవచ్చును. మన ప్రజలకు కడుపునొందకూడ, కట్టుకొనుటకు బట్టయైనను మొదట ఉండవలెనుగా! వీనికి మాంటాగుగారి సంస్కరణములు యే మాత్రము తోడుపడగలవు?

కడుపునొంద కూడు.

శ్వసనాయము విషయమై మన గవర్నరుమెంటువారు ప్రతిసంవత్సరము యేమాత్రము చెప్పించుచున్నారే? పంటలు బాగుగాపండుటకు నీటిసప్తయికిని, సులభధరలకు ఎరువులు దొరకుటకును, ప్రతిరయితుయొక్క భూమి స్థితిగతులను రక్షాయనశాస్త్రజ్ఞులచేత పరీక్షించుటకును, రంజులమీది పన్నులను తగ్గించుటకును యేమి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి? ఇదియట్లుండగా, రైత్యులకు యంతవడ్డీని మన మిచ్చుకొనుచున్నాము? కలు, మిలిటరీకాఖలలోని నెద్దయందొగ్గయల యొక్కయు, తెల్ల దొరలయొక్కయు, జేతములను చాలా భాగము తగ్గించవలసియున్నది. ప్రస్తుత రాజకీయసంస్కరణములు మన కట్టియధికారము కలుగజేయునా? లేదు.

కట్టుకొనుటకుబట్ట.

ప్రస్తుతసంగ్రామములో మనదేశపు ఆందరికిని తెలిసిన విషయమేకదా! విదేశీసరుకులమీద పన్నులనే నీ స్వకళపరిశ్రమలను తిరిగి పునరుద్ధారణము చేయలేనియెడల యీ మాంటాగుగారి సంస్కరణములవలన ప్రయోజనమేమి? ఇట్టి యధికారము మనకిచ్చినయెడల, తెల్లవారికి నష్టముకాదా! కాబట్టి యీసంస్కరణములు మనకట్టి యధికారమునెట్లు కలుగజేయును?

వైన చెప్పిన యధికారములు వచ్చువరకు మనము ఆంధ్రదేశము చేయవలెననియు, యిప్పుడిచ్చినవి పుచ్చుకొని వైవాసికి ప్రయత్నించుచుండ వలెననియు కొందరు చెప్పెదరు. వాక్యాన్వితంత్రిము నరకటనట్టియు న్యాయవిధిని త్రోసిపుచ్చునట్టియు అక్రమపు శాసనములను అమలులోనే పెట్టగల యధికారము ఆంగ్లేయులచేతులలోనే యుండుకొనుచుండగా, మనకికటి స్వాతంత్ర్యము? ఇట్టివి మన ప్రజాప్రతినిధులే జేక సంరక్షణకు అగత్యుపని పొగ్గునచేసినయెడల, వానిని సంతోషముతో నిరసావహించవచ్చును. జేకరక్షణకు కావలసిన మిలిటరీ సావికా విషయములు, అయిచ్చిక నేన ఆయుధధారణము మొదలుగువానిని గురించి, శాసనాధికారము మనప్రతినిధులకిచ్చెదరా? లేదు.

పుండు ఒకచోటనుండగా మందు మరియొకచోట వేసిన చందముగా సంపూర్ణశాసన నిర్మాణ స్వాతంత్ర్యము ప్రజాప్రతినిధుల కీయంతవరకును కార్యనిర్వాహకకాఖ నెమ్మది సమయములలో వైనన, శాసన నిర్మాణ కాఖకు ఆ బుడజేయ సంతకరకును, యీ వైపున సంస్కరణములకు మనము ఒప్పుకొనకూడదు. ఈ యుద్ధవదన కతాబులులో, యిట్టిగొప్ప పారంపర్య వాగిరకగల ప్రజలకు ప్రజాప్రతినిధ్యము తగియుండజేయాయని సంకోచించుచు యేర్పరచబడిన యీ మాంటాగుగారి విధానమును గురించి మనమలోచించుట ఒక పెద్ద అవిధానములో రాజీగా మార్పులుజేసికొన దలచుట మరియొక పెద్ద పిల్లివైన దీవుల అడవివాసులకును, దక్షిణాఫ్రికాబోయియు హాటెంటాల్లు కాపరులకును పాశ్చాత్యులిచ్చిన సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యములను కన్నులారచూచుచు, మన కాంగ్రెసు సాయకులు, మరికొంతయిప్పించుచుండ వైవారిని ప్రాధేయపడుట మిక్కిలి నింతగానున్నది. వీరు కోరినంతవట్టుకు యాయబడిన యెడల సంతోషించి మరియొక కతాబులు వేచి యుండెదరు కాబోలు. ఇరువదిసంవత్సరముల గడువులో అంతయు యిచ్చునట్లు వైవారు వాగానము చేయవలయునట! ఇది యెంతయు హాస్యాస్పదము. ఇప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముల ననుభవించుటకు పనికిరానివారము యిరువది సంవత్సరములు వీరి ప్రాతినిధానము నడవగానే, మనము పనికిరాగలవని నీరెట్లు చెప్పగలరు? ఇప్పుడే, సంపూర్ణ శాసన నిర్మాణాధికార

మును, జయప్రదముగ చెలాయించగలమని వీరి నిజమైన యభిప్రాయమై యుండవచ్చును. అట్లులే నయెడల, యీ గడువు కాలకుంల చేర్చబడవలెను? మనము కోరినదానియందు మనకే నమ్మకములేనట్లు చెప్పినయెడల, యితరుల నెట్లు నమ్మించగలము? ప్రజలకెట్లుపకరించగలము?

ఈ సంస్కరణ విషయములలో జేరములకేమి? సాన కాశ్యపుడి? మీరు తెగినదని నమ్మించుకొరుడు. వారేమి ప్రసాదించెదరో మీకే? ప్రధానమంత్రిములలోనే, మాంటాగుగారి కిని, మనకును, కలువలేని జేదములున్న పుడు వారివిధానమును మార్చుటకు ప్రయత్నించుట పెద్దకాదా? మన ప్రజాప్రతినిధులకు, న్యాయముగా యెప్పుడో యీ సువలసియుండిన సంపూర్ణ శాసననిర్మాణాధికారమును యిప్పుడైనను ఇచ్చివేసి, దానిని మరిగా నిర్వహించుటలో, పారబాట్లు కలుగుచుండునుగాక, వీనిని సవరించుచుండుటకు, మన కాంగ్రెసుమండలిము తిగు వారు ఏర్పరచిన విధానములో మార్పులు చేయుట చుచ్చును. ఆ నాలో చ నీ యు శాసన నిర్మాణమునకు నీటిలో చెప్పిన అడ్డంకులు చాలనియెడల, కనీసము రెండు వంతులు ప్రజాప్రతినిధులకు, రెండవకాఖ నేర్పాటు జేయవచ్చును. అప్పుడు క్రిందికాఖలో నందరును ప్రజాప్రతినిధులుగానే యుండవచ్చును. రాజగారి కాశ్యపిని రాకరజాధికారము గవర్నరుయొక్కయు, యీ వైకాఖ యొక్కయు తాత్కాలిక నిరాకరజాధికారము ఉన్నపుడు పరిజాప్రతినిధి సంఘమువారు, జేకజేయమనకు భంగకరమగు తప్పులు చేసినను, వానిని సవరించవచ్చును. తప్పులుచేసి దిద్దుకొనటకే మనకు స్వాతంత్ర్యముల నిమ్మనుచున్నాము.

మిలిటరీ, సావికావిషయములు కూడ మన శాసన నిర్మాణ సంఘమున కీయవలసినదే, నాయభిప్రాయము, వైవారియని తెలిసినపుడు, యేల యీగొంతెక్కు కోరికలని కొందరుగవచ్చును. వారిచ్చినను యీయక పోయినను మన హక్కులను మనము కోరవలసినదే. ఇట్టివిషయములలో అడుగుబుడచి? ప్రసాదించుటయేమి? ఈ యుద్ధాంతరము, ప్రజల స్వయం నిర్ణయసూత్రమును బట్టి రాజ్యాంగవిధానము తేర్చడవలెనని మనమిత్ర మండలివారు ఘంటాపథముగ చెప్పుచున్నపుడు, మనమితవాద, అతివాద నాయకులు యేకీభించి కాంగ్రెసు విధానమును హెచ్చుమార్పులతో యిప్పుడుకూడ యేల కోరకూడదు? మదనమోహనమాలవ్యగారు నెలవిచ్చినట్లు ప్రతితాలాకాఖను చాలినంత మంది నియోజకులును, ప్రతి నిధులకు తగినవారును అనేకులున్నారు. వందలకొలది ప్రజాప్రతినిధులు శాసన నిర్మాణసభలలో నున్నపుడు గూడు పుకాటిచేసి ప్రజలకు హానికరమగు శాసనము లెప్పుడును ఏర్పడవు. అనేకజాతుల వారును, వర్ణములవారును, వృత్తులవారును జేరియున్న శాసనసభలలో, ప్రజలకు నష్టము కలుగు కార్యము లెట్లు జరుగును?

ప్రస్తుతమందు మాంటాగుగారు చేసిన శిష్యులలో గాంధీ కమిటీలు గవర్నరుల సర్టిఫికేట్లు, స్టేటు కాన్సిలు, స్పాయిల్డ్ ప్రజామిత్ర విషయభేదములు నిరంకుశ శాసన నిర్మాణము, ద్వికాఖాయిత మంత్రివర్గము, శాసననిర్మాణ సభాసభము, అధికారులులేని బాధ్యతగల కార్యనిర్వాహక కాఖయు, బాధ్యతలేని అధికారులు గల కార్యనిర్వాహక కాఖయు.

ఖయువీని సమ్మేళనము—యీ మొదలయినవి విశ్రవించుములు గల ఒక ఆపురూపమైన రాజకీయవిధానమును మనము సవరించుటెట్లు? దీని సంతయు మనము త్రోసివేయవలెను.

కాంగ్రెసు విధానములో కార్యనిర్వాహక శాసన నిర్మాణకాఖల అన్వేష్యసంబంధమును గురించి మనము కొన్ని సంస్కరణములను కావించుకొనవచ్చును. ఇంగ్లాండులోనిపార్లమెంటువిధానము మనకు ప్రస్తుత ముపకరించవచ్చును, సాధ్యమైనంతవరకు అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రవిధానము ననుసరించియే, మన రాజ్యతంత్ర ముండవలెననియు నాయభిప్రాయము. నియమితకాలములో కార్యనిర్వాహక కాఖగాని, శాసన నిర్మాణ కాఖగాని చిద్రముగానుండ నుండవలెననియు, అమెరికాలోని గవర్నరులవలె, యిక్కడి గవర్నరులు ప్రజలచేత యెన్నుకొనబడు వారు కారు గనుక వీరికి సలహానిచ్చు నధికారమే గాని మంత్రివర్గము వారిమీద వీరికెట్టి యధికారముండ కూడదనియు రాష్ట్రప్రభుత్వములలోకూడ, ప్రస్తుతము మట్లు కైనను శాసన నిర్మాణకాఖలో రెండు సంఘములుండుట మంచిదనియు నాయభిప్రాయము. మనజేతములో, భిన్నజాతులు, భిన్నవర్ణములు, భిన్నమతములున్నది గనుకనే, శాసననిర్మాణకాఖలో, క్రింది సంఘములో ఆందరు, లేక నాలుగు వంతులు ప్రజాప్రతినిధులుగను, వైసంఘములో కనీసము రెండువంతులు ప్రజాప్రతినిధులుగను ఉండవచ్చును. సామాన్యశాసనసభలో రెండు సంఘములు లెప్పటికిని యుండక తప్పదు. వైవాసిలో, ఆయారాష్ట్రీయ శాసన సభలనుండి ప్రతినిధులను చేర్చవలసియుండును. ప్రజాప్రతినిధులయొక్కయు వీరి నియోజకులయొక్కయు యోగ్యతలను శాసననిర్మాణ సంఘమువారే యేర్పరచుకొను చుండురు. మంత్రివర్గమువారిని, గవర్నరుగారు, ప్రజాప్రతి నిధిసంఘమువారేర్పరచు కొన్నవారిలోనుండియే, తానేరుకొన వలెను. నివిలు సర్వము ఉద్యోగస్థులుగాని మరియొకర యుద్యోగస్థులుగాని, మంత్రివర్గములో నుండకూడదు. ప్రతిమంత్రియు, శాసననిర్మాణ సంఘములోని రెండుకాఖలలోను మాట్లాడవచ్చును.

ఇట్టిమాదిరి మార్పులతో కాంగ్రెసు విధానమును మార్చి నిజమైన బాధ్యతాయిత ప్రభుత్వమును జేతములో నెలకొల్పిన తరువాత, ఆయుధములన దానిలో మార్పులు చేయుటకు శాసననిర్మాణ సంఘములోని రెండుకాఖలలో, ముఖ్యతక మెంబర్లకు అధికారముండునట్లు చేయవచ్చును. జేకరక్షణ, అర్థిక విషయములతోసహా, సంపూర్ణ శాసన నిర్మాణాధికారము మనప్రజాప్రతినిధుల కుండునట్లు కోరితీరవలెను. దాని కిదియే మంచితరుణము.

స్వదేశ విస్కర్తులు.

స్వదేశీయము రుచికరము బలకరము. ఆంధ్రదేశమున ఆంధ్రులకొరకు ప్రత్యేకముగ తయారుజేయబడినవి.
చక్కెరవి పాను 1-కి రు. 0-10-0
చప్పనివి పిల్లలకు కోగుల కుపయోగించునవి పాను 0-12-0
అల్లంవి పాను 1-కి 0-12-0
బాదావి పాను 1-కి 0-14-0
వామ్యువి పాను 1-కి 0-10-0

మాదిరి కావలయునని కోరినయెడల విడుదలములు కలిపి, 1 పాను నిస్కర్తులు రు. 1-కి-0 లకు వీ. పి. గా పంపబడును. మొత్తముగా కొనువారికి మంచి కమీషను ఇవ్వబడును. ఆరణ్య తపాలాదీక్షను పంపినవారికి క్యాటలాగు పంపబడును.
స్వదేశీ సామానుల అంగడి
1207 నెం. 25, రంగనాయకులపేట, నెల్లూరు.

వైద్యుల భయము లేదు.

వైద్యులకు కండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

వైద్యుల వైద్యు

ని వార కొవ ధ ము లు

మా మందులు గడచిన యిరువది వత్సరములకు ఇండియా, పర్ష్యా, సిలోన్, జేతములయందును, స్వదేశీసంస్థానముల యందును అనేక వైద్యులలోగులను కాపాడుట లోకవిదితము. మేము తెలుపు విధానముల ననుసరించ

వైద్యుల సోకదు.

హైమాదిపానకము 6 ఖోమ్మల బుడ్డి ౧-కి రు. ౧-౦-౦ | శిశుభాధ్యక్షం 1 ఖోమ్మ బుడ్డి ౧-కి రు. ౦-౧౨-౦
డిబ్బో 8 " " ౦-౧౦-౦ | డిబ్బో 8 " " ౦-౦-౦

స్వాగింగు పోటీజేయి. కోరువారికి మా నెడ్ల క్యాటలా గుచితుగ పంపబడును.
తంతి విలాసము:— “పండిట్” మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమం, గిరి, ఆచారప్పన్‌విధి, జి.టి. మదరాసు

ప్రజాభిప్రాయములు

విశేషకులకు సూచన

కడమన్నాడు అభిమాని; మీ వ్యాసమునందు పంకి కములేను. శంకిపాడు పోస్తు బోదవరము ఉపవ్యాసము; తేకే సేవకుడు. విద్యార్థుల కొక విన్నపము: శ్రీ విద్య: బాల్య వివాహము; ప్రకటింపలేవందుకు చింతించున్నాము.

సంపాదకుడు.

ముక్తి పట్టుండునాయనీ ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, మా గ్రామమునకు నుమారు మూడు సంవత్సరములనుండి యూనియన్ గుండా వేంకటరవిబాబు గారిని చేర్చుకొని నియమించుచుండిరి. ఇప్పటికి వీరి యుద్వ్యక్త కాలము రి సంవత్సరములు వెళ్లెను. ఈ మహనీయుని కాలములో జనులకు కావలసిన సౌకర్యములను జేసిరి. ఆందోళనమును ఏ కోదరభారముంచి జనులకు ఏతొందరము కలుగనియక తమ పనులను కడు శ్రద్ధతో నిర్వహించుచు వచ్చిరి. ఇప్పుడు కొందరు మహనీయులు వీరి యుద్వ్యక్త కాలము తరువాత నితిరులను నియమించవలసినదని ప్రకటించుకొనిరి. అట్టి నియమింపబడిన వారలను తెలిసినవి. 'వచ్చుకాలముకంటె గతకాలము మేలు' అని లోకోక్తి గాన సర్కారువారు మామెరాలించి వచ్చేటరముగూడ పోలికలుపడుచు గుండా వేంకటరవిబాబు గారి నే చేర్చుకొని నియమించినయెడల నింకను మంచిస్థితికి యూనియన్ వచ్చునని నమ్ముచున్నాను.

బుక్కపట్టణము
అనంతపురము జిల్లా,

పురవాసి.

వైదిక మహాజన సభ.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు:

అయ్యా, శంకరాచార్యులు భారతదేశ మందంతటస్వార్థత్యాగముతో సంపదించి మహాప్రభోధమును జనులలోగలిగించి జ్ఞానము నుపదేశించిరి. అట్టి మహనీయునికే గృహతాపూర్వకముగా జన్మమహాత్మ్యము గావించి తదాష్టోపబ్రతికై ప్రయత్నించుచుండుట సమంజసము. కాని యాజయంతిల జరుపుట కేవలము పూజాపాదముల కాదులతోను దుష్టికరమైన భోజనాదులతోను నీ కార్యము నెఱవేర్చుచున్నార. శంకరకథనము సామాన్యులకు బోధపడనిభంగి వచింపఁ బడుచున్నది. ఇందువలన గలుగునట్టి లాభములేము. దీని యున్నతాశయములు బయలుపడెదలెట్లు? కావున జనసామాన్యము నాకర్షించుటకై యుత్తమజ్ఞాన ప్రచారమునకు సుసన్నత శంకరజయంతి మహాత్మ్యవకారు లందఱేకీభవించి సంవత్సర సంవత్సర మొక్కొక్కచోట సభలుగావించు చుండవలయును. అనుభవములను సాంఘికాభివృద్ధి యందును బ్రభోధకరముగా నుపన్యసించగల పండితులగు వక్త లగ్రాసనాధిపత్యము వహింపవలయును.

శ్రీ శంకరజయంతి క్రమక్రమముగా వైదిక మహాసభగా బరిగణింపవలయును. సభా ప్రారంభదినమున గాలము ననుసరించి తత్సమయములను వినుట సాంఘికాభివృద్ధికిములను జరిపింపవలయును.

నాడివిధేయల పాటింపక సంబంధ బాంధవ్యముల ప్రాహ్మణ్యములతో పోషించుటకై ప్రయత్నించుటయు, వివాహముల జరుగు కన్యాశుల్క వరకులొకటి క్రూరాచారముల బోధదేశములు, అధికవ్యయముతోనుండుటయు, మతజ్ఞానము లేనివారికి మతవిషయములను గరువులకు విద్యాభివృద్ధికి సహాయము గావించుటకు తగినప్రోత్సాహ మొనఁగుటయు, ఆచారదురాచారముల నిర్ణయించి సమంజసమార్గము ననుష్ఠించి లోకాభివృద్ధికి నాటుపడుట మఱియు దేశవిదేశములలో నెత్తనైతికమునకు ననుకూలముగా ప్రవర్తించుట మొదలైన విషయముల ప్రచారము గావించవలయును.

శృంగేరి వివాహాత్మ ప్రవృత్తి ప్రముఖ మతాధిపతు లి సందర్శనమున నలసభాపము వహింపక యాసధికై ద్రవ్యసహాయమొసర్చి తమ ప్రధాన కర్తవ్యమును జ్ఞానప్రభోధముకుఁ దోడ్పాటు గావించ గలరు.

మహానందిశ్రేత సమీప ప్రదేశు తమ్యాపురమున మహామహులగు నాప్రాంతనందలి వైదికులు సందర్శన మహానందయ్యగారి యాధిపత్యమున సభిగూడి నేనుపన్యసించిన యీ విష

యముల సభినందించుచు దమ కన్యకల దేవులు నొకతీర్మానమును గావించిరి. పితాధిపతులకు విజ్ఞానముగూడ లభితరూపకముగా వ్యాపింపుకొనిరి.

ఈ ప్రయత్నమును గుఱించి పత్రికాంధ్ర దేశమందలి ముఖ్యులు తమ మహాత్మావాచనము జూపుచు ననేకులు లేఖలు వ్రాయించుచుండు కెంతయు సంతోషము గలుగుచున్నది. వారికందఱికి ననేక వందనము లాచరించుచున్నాను. ఉదారాశయ సంభలితులు కొందఱు సభ తమతమస్థానిత్యముల జరుగవలయుననియుఁ గోరుచున్నాను.

ఈ కార్య కిరిణమునందు దేశవిధేయముగా పాటింపక యాంధ్రదేశీయులగు వైదిక మహాజన సభా సభాగ్రహముంచి ఆయాప్రాంత్యముల బ్రతినిధుల నెన్నుకొనియుండు స్థాయి సమయమున స్థాపించి సభ నిర్వహించుగా జనుగుండుటకు గలుగవలయును గల్గింపవలయును. ఇదిప్రథమమున నెచట గావించిన జయప్రదముగా నెవేదనో ఆమార్గమున సత్వరముగా నూచింపవలయును. అట్లు జేసినగాని రాబోవు వైశాఖ మాసమున నే తత్సభా ప్రవర్తనమున కనకులముగ నుండదు.

ఆంధ్రదేశీయులగు వైదిక మహాజనసభా! పండితులారా! మన కెల్లరికి నిట్టి సమావేశము ప్రకృతకాలము మిక్కిలి యావశ్యకమై యున్నదిని లెచుబోటి వారికి వేతె విన్నవించఁబనిలేదు. ధర్మజ్ఞానములకుఁ దాఁబయి మహాపరమలకు సాధన భూతమై ఆచార్య సేవా ప్రకంసా పాత్రమై కుల్యాస్తతిక మాలమై పరస్పర వైదిక జనపరిచ యైకమత్యమునకుఁ గారి జభూతమై మహాప్రయోజనకారిగాఁ బరిగణింపఁబట్టి సభా విషయమున నుత్సేహహించుట మనధర్మముగాదు. కావున నియ్యది వివిధముగా జరుగవలయును. ఎవే యంశములు చర్చింప బడవలయును. ప్రథమమున నెచ్చట సమావేశపఱచి సభానియముల బదిలపఱచిన బాగు గానుండును. ఇట్టి సందర్భముల విమర్శించి వారివారి నోచిన విధముల వ్యక్తికిరించిన ముందు జరుగవలసిన పనుల గమనించుట కవకాశము గలుగును. ఉద్వోగీయులు గూడ నిందు బ్రవేశము గలిగించు కొనచు న్నుండుట వారికి వందనములు.

చెన్నపట్టణము కైతు సుబ్రహ్మణ్య శర్మ.

III

స్వాయత్త ప్రజాయత్త శాఖలు.

ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకునకు.

అయ్యా, స్థానిక విజ్ఞానమును, సాంఘిక సేవయు ఏ విషయములలో ఆగత్యము అట్టి విషయములును, హిందూ దేశీయులు ఎక్కువ శ్రద్ధాభక్తులతో పనిచేయు నిష్టపడి యుండు విషయములును, దేశీయులు పరిపాలించుటలో గొప్ప లోట్లు చేసినను, అట్టి లోట్లను సర్దుబాటుచేయుటకు అవకాశముగల విషయములును, అభివృద్ధిలోనికి తేబడవలసిన విషయములును ప్రజాయత్త విషయములుగా నుండవలెను. అవి మాంట్లెగు, పెమ్మసర్దుగార్లు రిహార్డుయొక్క బిరి-వ పేరలో విషయ నిర్ధారణ చేయుటకొర కేర్పడబోవు సంఘము గమనించు నిమిత్తము సలహా నొసంగియుండిరి. ఈ సూత్రమును కూడ మన స్మరణం దుంచుకొని యేయే విషయములు ప్రజాయత్తములుగా నుండుట యుచితమో ఆలోచింతము.

వ్యవసాయము:—మనదేశము ప్రస్తుతము కేవలము వ్యవసాయముమీదనే యాధారపడి యున్నది. ఇచ్చటి వ్యవసాయ స్థితి యితరదేశములతో పోల్చిచూచినచో ఉండవలసిన రీతిగా లేదు. దీనిని సరియైన స్థితిలో బెట్టుటకు దేశీయులకే యలవడునుగాని విదేశీయులగు సభికారవర్గమువారికి స్వాధీనము కాదు. ఒకవేళ, వీరు యేమైన అభివృద్ధికి పూనుకొనినను బ్రిటిషు దీవులలోని ప్రజలకు పరిశ్రమల నిమిత్తము వలయు పదార్థముల విషయములలో వారి ఒత్తిడి మీద వీరు అభివృద్ధి మార్గములను గూర్చి ఆలోచించెదరుగాని మనదేశీయులొక్క ఆర్థిక స్థితిని, పరిస్థితులను మనస్సునం దుంచుకొని యీవిషయములలో చేయున జేమియులేదు. కావున వ్యవసాయాభివృద్ధికి సాధనభూతములగు విషయములన్నియు ప్రజాయత్తములుగా నుండవలెను.

పరిశ్రమలు:—మనదేశము పరిశ్రమల విషయములలో చాల వెనుకబడి యున్నది. దీనికి మూలకారణము అధికారవర్గము వారి తటస్థభావమే. మరియు తమ పరిశ్రమలయొక్క యభివృద్ధికి మనదేశముమీదనే ఆధారపడియున్న బ్రిటిషు ప్రజలు మన దేశమునందు పరిశ్రమాభివృద్ధికి ఆటంకములు కల్పించుచున్న సంగతి యెవ్వరును యెరుగనిదికాదు. ఇదియే మనదేశమునందు గొప్ప కలవరమును పుట్టించుటకు ప్రజల కారణమై

యున్నది. బ్రిటిషు ప్రజలుగాని, అధికారవర్గమువారు గాని మన పరిశ్రమల అభివృద్ధికి సహాయపడుదు రని నమ్ము ఎంత మాత్రము నమ్ముటకు వీలులేదు. కావున మన పరిశ్రమాభివృద్ధికి సాధనభూతము లగు అన్ని విషయముల యందును బ్రిటిషు పార్లమెంటువారును, పెక్కుటి గాయును వారికి గల యధికారములను వదలుకొని, అవి ప్రజాయత్త విషయములుగా చేర్చి రించి వానియందు దేశీయులకు సంపూర్ణమైన స్వాతంత్ర్యము నియ్యవలెను. అప్పుడే మన పరిశ్రమలు అభివృద్ధి కాంచగలవు. అప్పుడే మన దేశమునందు కాంతి ప్రతిష్ఠింపబడగలదు.

విద్య:—మనదేశమునందు కన్యాశాస్త్ర బహుశక్తువగనున్నదనియు, వ్యాప్తమగుచున్నంతవరకైనను ఉండవలసిన రీతిగానుండలేదనియు, విద్యఅంతకు సులభసాధ్యముగా లభించుచున్నదములు ఇంకను యేర్పరుపబడియుండలేదనియు, ఉన్న తివిద్య నవలంబించుటకు స్వదేశసంస్థానములలో నెక్కువ సౌకర్యము లేర్పించుండగా మనదేశములో ఆదివరకున్న సౌకర్యములకు కూడ కర్ణను ప్రభువుగారి విశ్వవిద్యాలయ చట్టమువలన భంగముకలిగిన దనియు అనదినమున ప్రతికలలోను సభలలోను మనము చర్చించుచునే యుంటిమి. మరియు ప్రజలకు నెట్టివిద్య కావలయునో, యేవిధముగా దేశమునందువిద్య వ్యాపింపజేయవలయునో, యీసంగతులు దేశీయులే గ్రహించవలగుగాని, విదేశీయులగు అధికారవర్గమువారు గ్రహించవలరు. కావున విద్యాశాఖ యంతయు ఉన్నతివిద్యసహా ప్రజాయత్త విషయముగా నే యుండవలెను.

స్థానిక పరిపాలనము:—ఇందునకు సంబంధించిన విషయములన్నియు ప్రజాయత్తములుగా నే యుండవలయును.

గ్రామపరిపాలనము:— ఏపరిపాలనావిధానము నాచరించుటకే మన ప్రాచీన హిందూ దేశమునందలి గ్రామములలోని ప్రజలందరు ఆర్థికరీత్యా సంపూర్ణమైన యభివృద్ధిచొంది, అనోన్య శ్రమచేయు గల్గి. వికమత్యముతోనుండి, కడుపురింప తినుటకు కూడునకును, కట్టబట్టకును లోటులేకుండ, సంపూర్ణాలోగ్యవంతులై స్వతంత్రముగా జీవించుచుండెదవారో అట్టి స్వతంత్రపరిపాలనాపద్ధతిని తీరిగి గ్రామములలో నెలకొల్పుటకు సాధనభూతములగు విషయము లన్నియు ప్రజాయత్తములుగా నుండవలెను.

ఎక్సైజు:— ఈ విషయము సంపూర్ణముగా ప్రజల యధీనమందుండవలెను. ప్రజాయత్తములుగా నేర్పరచవలసిన విషయములకు ఎట్టి గృహములుండవలెనని మాంట్లెగు, పెమ్మసర్దుగారు నియమించిరి, అట్టి గృహములు ఈవై యారు విషయములకు పట్టినవనియే చెప్పవచ్చును. దేశీయులు పరిపాలించుటలో గొప్పలోట్లు చేసినప్పటికి, సర్దుబాటు చేయుటకు అవకాశము గల విషయములు ప్రజాయత్తములుగా నుండవలెనని మాంట్లెగు పెమ్మసర్దుగార్లు నుడివియుండిరి. ప్రజల యొక్క అసంభవజ్ఞాన మనకునుండగా, వారియొక్క సలహా యేమాత్రము లేకుండ స్వతంత్రముగా అధికారవర్గమువారు ఇదివరకు పరిపాలించు చున్న పద్ధతికంటె, అవసరమైన అనుభవజ్ఞానముగల ప్రజలు అధికారవర్గమువారి సలహాను కూడ పురస్కరించుకొని పరిపాలన చేయునప్పుడు సర్దుబాటుచేయవలవిగాని లోట్లు తటస్థించగలవని చెప్పట కేవల సుసంభవము. కావున ఈ విషయములలో మాంట్లెగు, పెమ్మసర్దుగార్లు నిర్భయముగా నుండవచ్చును.

ఇకముందు నే యే విషయములు ఈవై ఆరు బాపకులకు సంబంధించియుండును అను విషయమును గూర్చి తీస్సిలుగా మన మాలోచింపవలసియున్నది.

పితాపురం మల్యాల వేంకటగోపాలరావు.
ఆగష్టు 4.

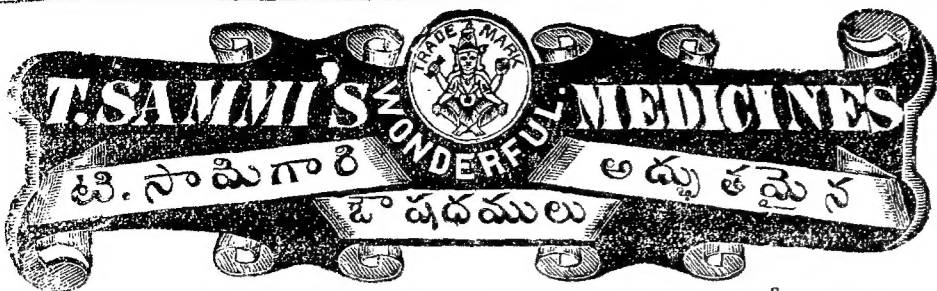
కలరాకు భయపడవద్దు.

డాక్టరు జె. కె. రావుగారి నూతనపరిశోధన. కలరాకు రెండుభుంటలలో తప్పక తుడుచును. నందు నుపయోగించకః సినవిధము మందుతో పంపబడును. సీసా 1-కి 0.8-0 మాత్రము. (1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము, 45, బిగ స్ట్రీట్, బ్రిటిష్ కేను, మద్రాసు.

బాలురే విరులు

విజయనగరరాజుల కథలు	0-8-0
చిత్రాపురాజుల కథలు	0-4-0
దిల్లీ చక్రవర్తుల కథలు	0-4-0
గోల్కొండ నవాబుల కథలు	0-2-0

ఈ చరిత్రలచే మన బాలుకు వీరు లగుదురు.
839 మానేజరు, కలాభివర్ధని, రాయవరం, రామచంద్రపురం పోస్టు, గోవావో జిల్లా



యీ అపుమధములయొక్క గుణాతిశయములకు మెచ్చి యెగ్గిబిడన్ కమిటీదార్లవల బంగారు పతకమును, వెండిపతకములును బహుమానములుగా నొసగబడి పుచ్చుచి. (1117)

హిందూ తైలము:—నడుమునొప్పి, నరముబాగుటకు కీళ్లవాయువు, పక్కనొప్పి, కాళ్లు చేతులు పట్టు, పొగ్గు వాయువు, తలనొప్పి, యింకా యితరవాయువు నొప్పలు, అతి శీఘ్రముగా స్వస్థులగును.

దీని వెల 0-8-0. పెద్దదల్ని 2-8-0.

హిందుకపాయము:—కడుపునొప్పి, కడుపులో పేగులుబాగుట, అజీర్ణము, ఓకిలింపు, భేది, వాంతిభేది, శీత భేది రక్తభేది, నోటిపుండు, పండ్లనొప్పి, బిచ్చి, తేలుబట్టడం, జలుబు, శ్రీలకు బురుగుకాలములయందు కలిగెడు కడుపు నొప్పి మొదలయినవిన్ని యింకా కడుపులో కలిగే యే విధ చాయన నొప్పులున్న అతి శీఘ్రముగా స్వస్థులగును.

దీని వెల ర. 0-10-0, 1-2-0, 2-0-0.

జ్వరనివర్తి:—సాధారణమైన దినాలపేరట నుం డిడి జ్వరములును, చలిజ్వరములు అడవి కొండ జ్వరములు, పిత్తజ్వరములు, యింకా పలువిధములైన జ్వరములును బహు త్వరగా నివర్తియగును. దీని వెల ర. 0-8-0, 0-15-0.

టి. సామి అద్భుత ఔషధశాల, 92, అణ్ణాపిల్లపేట, సాహుకారుపేట, చెన్న పట్టణము.

రక్తశుద్ధి:—(బ్లడ్ ప్యూరిఫైయర్) ఇది కంఠమాల కాకము; మేహపాదలు, మేహరణములు, గ్రంధిరణము, నరు పులు మొదలయినవాటిని స్వస్థముచేసి యే కారణముచేత చెడి యుండినను రక్తమును శుద్ధిచేసి రక్తశుద్ధిచేయును. వెల ర. 1

తైల కాక:—తైల కాక, పచ్చ కాక, మూత్రద్వార మున తాళగూడని మంట, దుర్వాసము మొదలగు మూత్రద్వారమున కలిగెడు శ్రీల సంబంధ రోగములను ని దినములలో తుడుపును. దీని వెల 2-0-0 పెద్దదీని 4-0-0.

దగ్గుమందు:—ఇది దగ్గు, తుక్కుదగ్గు, రొమ్ము నొప్పి, గొంతుకన్నుట, కఫము మొదలయిన దగ్గులకు మంచి అపుమధము. వెల 1-8-0

సపుక్యానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థితి మగుటనున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వప్నపరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతము లేనివాండ్లకు మొగతమును కలుగజేయును. దీని వెల 1-0-0

సపుక్యానా:—ఇది యెవ్విధమున కలిగిన బలహీన మునున్న, నిద్రలో ఇంద్రియస్థితి మగుటనున్న, ఇంద్రియ లోపమున్న, స్వప్నపరచి యింద్రియమును వృద్ధిచేసి పుష్టిని కలుగ జేయును. మొగతము లేనివాండ్లకు మొగతమును కలుగజేయును. దీని వెల 1-0-0



జ్వర హరి

దీనియొక్క నామధేయము తెలుపుతియే జ్వర మును హరించుట కిది సాటిలేనిమందు. మలేరియా (విష వా (యుజ్వరములకును, విడిచి విడిచి వచ్చు జ్వరముల కును యెత్తినది. కొన్ని వుచ్చుకొనుటవల్ల కలుగు చెబ్బరలు జ్వరహరివల్ల కలుగవు. కాబట్టి దీనిని నిర్భయ ముగ జ్వరముందు సమయమందును యీ ఔషధము భుచ్చుకొనిన యేలాటి చెబ్బర జ్వరమైనను బొత్తిగా నిలిచిపోవును.

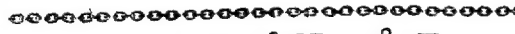
ఈ ఔషధమును గూర్చి వ్రాసిన ఆనేకులలో నొకరి యొక్క ఉత్తరము:—

కలీలు (అటార్ని-ఆల్-లా) మంరావ్ హిందు రంగ్ గారు వ్రాసిరి:—మియొక్క జ్వరహరి జ్వర ములను తుడుపుటయందు ఆమోఘమైన ఔషధ మని మిక్కిలి సంతోషపూర్వకముగా తెలిపించెదను. వర్షా కాల మారంభమందు సాల్ ఫెటిలో నుండు నాగ్రామ ములలో కూలీలకు అంటుజ్వరము వ్యాపించి పీడించు చుండగా, హెన్రి వారియొక్క జ్వరహరినికొని జ్వర పీడితులకు ఉచితముగా నివ్వబడి స్వల్పకాలములోనే పీరిందరు స్వస్థుల చెందిరి.

ఇప్పుడే ఒకసీసాను కొనుము.

ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకుల వద్దను దొరకును సీసాఒకటికి వెల ఆ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగాయీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.



హెక్టర్స్ గేట్ ఇండియన్ రెమిడిస్ కంపెనీ,

ట్రేడ్, బాడక్ అండు కంపెనీ, ఏజెంట్లు, 15, అరమనకార వీధి, మదరాసు.

(1122)

Agents: Oakley, Bowden & Company, 15, Armenian Street, MADRAS.

మలయ చందనము



(1251) నెగరొగమునకు మరారు మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికి తెలియదు. పత్రము లేదు. పిల్లికా మున్నగు కవచవిత్తల పనిలేదు. రుచ్చ మైన మా మలయచందనము ఎటువు తెలుపు, పచ్చ ఆకు మూడు విధము నెగ గమును మూడు భూటలలో మానును. దల్లి 1-8-0 గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

వాంతి బ్రాంతి నివారణి

ఓమం - కర్పూర్

ఓమం-కర్పూర్ అను ఔషధము అతివిశేషము, కడుపునొప్పి, కడుపులో వాయువు మొదలగు వ్యాధు లను ఖండించుటకు ప్రసిద్ధమైన ఔషధము.

ఒక సీసా ఎనమీడుగురిని బ్రతికించినది.

వెల్లెయ్ మిషన్ సానైటి రెకరెండు టి ఎఫ్.

నికల్ సన్ గారు వ్రాసిరి:—వాంతిబేది కలిగినవారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ గుణముచేసినందుకు నేను మిక్కిలి సంతోషముతో సాక్ష్యముచెప్పుగలను. 1884వ సంవత్సరమున దక్షిణఇండియాలోనుండు మన్నారుగిడి అనే నా పూరిలోనున్న చుట్టుపట్ల గ్రామములోనున్న వాంతిబేది విశేషముగా వ్యాపించి ఉద్రేకించుచుండె ను. ఒకరోజున యిద్దరు మనుష్యులు అందులో ఒకరు పోలీసుబంధువు-మిక్కిలి దుఃఖముతో నా యింటికి వందుకు గాను వచ్చిరి. వారికి మియొక్క ఓమం-కర్పూర్ సుమారు, అనగా నడితరము, సీసా ఒకటి యిచ్చి వాడుక చేసే నిధము చెప్పితిని. పత్రము, అనగా రెండు వారముల లోపల వారు తిరిగివచ్చి నాకు వందనములు చెప్పిరి. ఏడుగురు బిడ్డలును, ముగ్గురు శ్రీమలును ఓమం కర్పూర్ వల్ల కాపాడబడి రని వాతో చెప్పిరి. వారు చెప్పిన దృష్టాంతము నిజమని నమ్ముటకు నాకు పూర్ణ మైన కారణము లుండెను.

దీనిని యింటిలో నుంచుకొనుము.

ప్రతి ఔషధమపులలోను వర్తకులయొద్దను దొర కును. సీసా ఒకటికి వెల ఆ. 8, రు. 1, 1-8-0, 2-12-0, 11-0-0.

మీకు ఈ ఔషధం దొరకడం కష్టమైన యెడల నేరుగా యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుము.

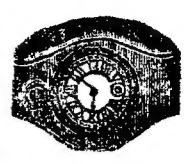


అమృతార్ణవ అవలేప్యాము.

ఈ అమృతము రక్తశుద్ధిచేసి పీర్వమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణశీతమును చేసి చేతి కాని మంటల పోగొట్టును. మెదడును పట్ల చేసి కఠినమునకు తేజస్సును కలిగించును. పీర్వత్యము, భేదులు, తలనొప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువాటిని తత్క్షణ నివారించును. 219 అర్ధపాను దల్లి 1-8-0 రు. 2-0-0-0. వైద్యశాస్త్ర మునీశంకర్ గోవింద్, ఆరంకపల్లి నా ఔషధాలం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇంగ్లీషు లీవర్ గడియారము (12.1)

ఈ చిన్న గడియారము మిగుల మేల్ నది. చూచుటకు ఆందముగా నుండును. ఇండియా జేతమంటటను ప్రఖ్యాతి పొంది యున్నది. ఈ నెల లోగా తెప్పించుకొను వారికి మేల్ న ఫౌంటన్ పేనా బహు మోన మిచ్చెదము. త్వరపడును. గడియారము ఒకటికి బహు మానముతో రూ. 8-8-0. 4 సంవత్సరములు గ్యారంటీ మేల్ న ముంజేతి గడియారముతో బహుమోన రూ. 12-0-0. మేల్ న ముంజేతి గడ్డ మెటల్ గడియారము 7-0-0



W.R. Triumph & Co, 24, Bunder St, Madras.

అమృతవల్లి 1154
మనోరంజకమైన నవల.
విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలియందు బంగారుపతక ములను బొందిన కంచనవల్లి కనకమ్మ విరచితము.
దీని వెల 1-4-0.
గ్రంథశాలి మనోహరము. కథ రసంతకము.
భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.
చిరునామ:— ఆంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము
7, తంటుకట్టిపేట, జి. టి. మదరాసు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాత్ర ల విప్లవైనను ప రి కిం పు డు.

ప్రతివత్సరమునను లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయింప బడుచున్నవి.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సిలీకా, మలియన్స్, గోవా, ఫీజి, విలెండ్, ఈస్టాఫ్రికా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీ సిద్ధాంతమును, ఉపయోగించు చున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయవార" కస్తూరి మాత్రల సీసా మి యింట నున్న యెడల, మాటికి కైద్యుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అజీర్ణము, పొర్లువాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, దగ్గు, గజమునొప్పి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డపీడినందీ గలుగు వికారము, చిన్న బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, దగ్గు, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధాంతముతో సేవచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

వైద్యశాలలో ననేకవిధము లగునట్టియు నుపయోగక రములగు కర్పూరక మూలికలనుండియే యీ ఔషధములను తయారు చేయుచుండురు.

రిజిస్టరైన యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయం దును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

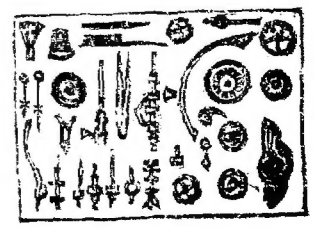
అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో గూడి యుండును. 260 మాత్రలన్న సీసా 4 అణాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల కొకసారి తెప్పించికొనిన టపాల ఖర్చుతోచేరి రూ 1-6-0
12 సీసాల కొకసారి కొనిన 2-12-0
25 సీసాల కొకసారి కొనిన 5-0-0

సమస్త రోగములకు మావద్ద ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతముల దొరకును.

విలాసము:—శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.
TOHFAFROSH
WATCH & Co,
Dealers in Watches
Materials, Tools
BHENDI BAZAAR,
Post No. 9,
BOMBAY.
(881) ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలయును.



మలబద్ధమునకు మంచిమందు

క రో లా.
వాసనలేదు, ఏరుచిలేదు, ద్రవపదార్థము, పులితేపురాదు, భేదులు గావు, దినము కాలగిన కాల ప్రవృత్తి సునాయాసము గ అయ్యేలాగున గర్భ శోధన గావించును.

½ పాను, 1 పాను సీసాలు
సీసా 1-కి వెల
రు. 2-8-0, 4-0-0.

శ్రీ జరు గా రి
లీవరు టానిక్.
పైత్యమునకు మంచిమందు. రోగులకు సంధించు తల కొప్పికి, అజీర్తికి, చెడిన కారణమువలన గలుగు బాధలకును, అలవలకును, ఆకలి బాధకును, వికాసవిహీనతకును అరోచిత కును, తల తిరుగుటకును, విసుగునకును, అజీర్ణ భేదికినిమంచిది.

సీసా వెల రు. 1-8-0.

కుల్ హ ట్టి.
ఎరువుగా నున్నను నెరసి నను వెంట్రుకలను తక్షణమే మినుమినలాడు నలుపుగా గాని గోధుమరంగుగా గాని మార్చ గలదు. స రోధ లి త ము శాశ్వతము.

ఈ సాల్యూషన్ పై పెట్టె 1-కి
రు. 2-0-0.

W. E. SMITH & Co., Ltd
Pharmaceutical Chemists & Druggists, Mount Road, MADRAS.

డబ్లియు. ఇ. స్మిత్ అండు కో.,
(లిమిటెడ్)
మందులవ్యాపారులు, మాంబు రోడ్డు
మదరాసు.

మందులు గోరునప్పుడు యీ ప్రతిక పేరును దాహరించ గోరెదము

368

వివేక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధి సారసపర్ణి

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు బాధ్యములకు కీటమువంటి మందు. తురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాతనిష్ఠలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మ రోగములను పోగొట్టును. (28)

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

సావంతుని సార్వపర్ణి గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను మధ్యవర్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కారై సంబంధమును నొప్పులను పోగొట్టిరక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగజేయును, 16 రోజుల వరకుంటుట 4 టెన్సు బుడ్డిలో అమృతము.

పొప్రైటరు.— పి. డి. సావంత్,
144. ఫనసవాడి, నెం 2 బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Fanaawadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

AWARDED
GOLD MEDAL 490
IN THE
BARODA EXHIBITION
For its Sweet Lasting & Delightful Smell
TO
THE WORLD-RENOVED
OTTO PARASTAN (REGD.)
Therefore, please just try and enjoy.
Prices: ½ oz. 1 dram ½ dram. Card.
2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0
Sample Free on sending 3 annas postage Stamp.
—:0:—
ALSO, PLEASE TRY OUR
PARASTAN HAIR OIL (REGD.)
Free from mineral oils. Best for the Hair.
Prize Re. 1, and Postage Extra
ample Free on sending 1 anna postage Stamp.
The Parastan Perfumery Co.
No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

నీవు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లుయిన
“ఇంద్రబాల మహేంద్రబాలము” ఈ ఆత్మగ్రంథము
మహా జ్యోతి గానడి, యోగదృష్టి: సుభకట్టు, పరకాయ
ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, హస్తలాహవము, ఇంట్లో
మ ఇంద్రబాలము, క్రీడాసాధనము, మంత్రశాస్త్రము, భూక
శైల్యము, యుద్ధములు, ఆమెరికావారి చీట్లపేక తమములు
విచిత్ర వినోదవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయా
ముచేయుట, మామడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవములో సహజ
యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి జీవించుట, రకరీతులను
తలకాయలేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంతలు కట్టుకొని
చూడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపయని గజము
యెత్తున గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొద
లని విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన
నీవు ఆత్మదృక్కుముగా మేటికే చేయగలవని గ్యారంటి యిచ్చు
చున్నాను. డబ్బు సంపాదించుట కిది నులభ మైన మార్గము.
నెలకు వందలకొలది ద్రవ్యము ఆర్జించుకోగలరు. ఈ నెల
ఆఖరులోగా కొనువారికి మూలమే యీగ్రంథమును రు 4 ల
కీవ్వబడును. ఇతరులకు రు 15 లు. వలయువారు వెంటనే తమ
దరఖాస్తుతో కూడా ఆద్యముగా 1 రూపాయను మూత్రము
మనియాద్దరు ద్వారా యీక్రంది విలాసమునకు పంపించినచో
ఆ పరమరహస్యమైన గ్రంథమును ముగతి రు 8 లకు వి. పి.
X పంపబడును. (394-984)
పి. ఆర్. జవార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

కారణం బి— ఇది శ్రీభక్త్యబోధిని యను నాటకము
సంఘదురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందె నాటకదేశము.
అందరు జదివితరలయును రు 0-4-0 పోస్టేజీ తము.
ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము 7 తంబుచెట్టిపేట, మదరాసు.

మాంటేగ్యు సంస్కరణములు.

మాంటేగ్యుగారు ప్రకటించిన సంస్కరణ
ముల గ్రంథము ఆంధ్రభాషయందు ముద్రిత మగు
చున్నది. గ్రంథము ఒక పక్షములో ఘాతమునకు
గలదు. భారత రాజ్యాంగ జ్ఞానమును గ్రంథము
కల్పతరువువలె నున్నది. ప్రతి యాంధ్రుడును
చదువలసిన గ్రంథము. డిమియా ఆక్టో ప్లానైజానందు
300 పుటలకు మించి యుండును. దీనివెల ఒక
రూపాయ నాలుగణాలు మాత్రమే. వలయువారు
వెంటనేదరఖాస్తులు రిజిస్టరు చేయించుకొనవలెను.
ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము
7, తంబుచెట్టిపేట, మదరాసు.

HYDERI DISPENSARY.
హైదరియూనాని సిద్ధాపథములు.

డాక్టరు హైదరుహుసేన్
459
నెం 30, తిరువల్లి క్షేత్ర, గుజిలి, మదరాసు.
జీతమంతట సౌఖ్యపరచినటువంటి ప్రసిద్ధమైన ఔషధములు.
సవాలులు, రాజులవల్ల అదరించబడి, మెదల్చుచువారు.
గుగ్రములు, బండ్లు యితరబహుమతులను యిచ్చియున్నారు.
మాకాటలాగునల్ల విశదము కాగలదు. సకలవ్యాధులకున్న
మాకద్ద మందుచిక్కగలగు. కొన్ని మాత్రమే ప్రచురించితిమి.

1. పల్వీసు హైదరి:—భాతుపుక్కి కలిగించి, వీర్య
వృద్ధియిస్తూ నడుము వీపు నొప్పులు పోగొట్టి జ్ఞాపకశక్తినిచ్చు
మార్గము 16 పుటలమందు దబ్బి 1-కి రు 1-8-0
2. లినమెంటం హైదరి:—వైపుతలైం, చిన్న
పుడు తెలివితేమిచేతను, ఆతికారకముచేతను, కలిగెడు ఆం
దోషములను బలహీనతను పోగొట్టి సరములకు బలము నిచ్చి
గట్టిపరచును. ½ అవున్సు సీసా 1-కి రు 1-0-0.
3. హైదరిమిక్ శ్మ:—ఇది నీరుచురుకు, తెలుపు
మొదలగు శగరోగములకు నేవించిన 8 గంటలలో గుణమిచ్చి
బాధ్యముపూర్తిగ శుభముంచును. మరల యెప్పుడును రాదు.
2 అవున్సుల సీసా 1-కి రు. 2-0-0.
4. హైదరి ఆయల్:—లోపలికి పుచ్చుకొనుటకు
మూలికలతో దించబడినది. ఒకవారములో వాయువు, అన్ని
విధ పుండ్లు, కొరుకుడు స్వస్థపడును. తెల్లనల్లనల్ల వ్యాధులు,
భగ్రంధములు మొదలగునవి 8 వారములలో నివర్తియగును.
నాలుగవ్రున్సుల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0.
5. హైదరి డియూ బెటీస్:—ఇది బహు మూ
త్రాంతగత మధుమేహ సంహారిణి. నేవించిన 8 దినములలో
మూత్రమునందు వచ్చుతీపున్న, నీళ్ళోపమున్న నిలుపు,
21 దినములు నేవించినచాలాను. 12 ముతలగుల సీసా 1-కి రు.

మో స పో కు డు

తుప్పుపట్టినీయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని, మాసపోకుడు.
అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి “బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్.”
Wailes Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పులకును నువయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల
మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యునిసిపలువారు పల్లికు
వర్కువారు బొగ్గుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ
చూచినను నాచుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ వంజట్టు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్కుస్,
తచాలపెట్టె నెం. 553 రు,
మదరాసు

369

వై కామోజిష్ గోరునప్పుడు ఈప్రతిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.